

ΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ

ΣΧΟΛΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΔΙΟΙΚΗΣΗ

ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΦΕΙΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΘΕΜΑ:

**«ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ
ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ»**

**ΑΝΔΡΕΟΠΟΥΛΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ
ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ**

ΠΑΤΡΑ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1999

Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

2721

2721

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

"ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ"

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	1
ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ	2
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ	4
ΜΕΛΗ - ΕΔΡΑ - ΓΛΩΣΣΑ	4
Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	5
ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ	6
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ:	3
ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	
Η ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	7
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ	8
Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧΤ	8
ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	9
ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ	
Η ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ	10
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	12
ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	13
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	13
ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ	14
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	15
ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ	16
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΙΚΟΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ	17
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ	17
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	18
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ	19
ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	20
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ	22

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	32
ΚΡΑΤΟΣ	33
ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ:	
ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ΟΝΕ	36
ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ	36
ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ	37
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ	
ΣΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ	37
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ	39
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ	39
ΚΥΡΩΣΕΙΣ	40
ΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	41
ΕΛΛΑΔΑ	42
ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ	
ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	44
Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	46
ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΤΗΤΑΣ	
ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ	
ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ	50
ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΘΕΤΙΚΑ	
ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	58
ΑΝΤΛΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	60
Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ	
ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	
ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	61
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	
ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	62
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	64
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ	71
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ	
ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ	72
ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ	
ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	73

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΙΑ Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ 21 ΑΙΩΝΑ	76
ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ	80
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	92
ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ	98
ΠΙΘΑΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΗ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ	100
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	103

"ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ ΤΗΣ Ε.Ο.Κ. ΚΑΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ"

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το 1955 οι χώρες της BENELUX εξέδωσαν ένα υπόμνημα προς τα μέλη της ΕΚΑΧ, το οποίο περιείχε το αίτημα για μια πλατιά οικονομική ευρωπαϊκή ενοποίηση. Το αίτημα αυτό για την δημιουργία μιας ευρωπαϊκής Κοινής Αγοράς, έγινε αποδεκτό από τα κράτη μέλη της ΕΚΑΧ και οδήγησε στην Διάσκεψη των Υπουργών εξωτερικών των έξι κρατών στην Μεσσήνα της Ιταλίας.

Η Διάσκεψη αποφάσισε τη σύσταση μιας επιτροπής εμπειρογνομόνων με πρόεδρο τον Βέλγο υπουργό εξωτερικών HENRI SPAAK, η οποία θα μελετούσε τα προβλήματα που προκύπτουν από την ίδρυση μιας γενικής κοινής αγοράς και μιας κοινότητας για την εκμετάλλευση της ατομικής ενέργειας και να συντάξει τα σχέδια των σχετικών συμφωνιών.

Το Μάιο του 1956 οι υπουργοί εξωτερικών των έξι συζήτησαν το πορίσματα και τις προτάσεις της επιτροπής, στην Διάσκεψη της Βενετίας.

Δέκα ημέρες αργότερα, μετά από μια μακρά σειρά διαπραγματεύσεων, στις 25 Μαρτίου 1957, υπογράφηκαν στην Ρώμη οι Συνθήκες της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (Ε.Ο.Κ.) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ).

Οι συνθήκες αυτές άρχισαν να ισχύουν την 1^η Ιανουαρίου 1958.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (Ε.Ο.Κ.) έχει γενικό χαρακτήρα, έτος που το αντικείμενο της καλύπτει όλο τον οικονομικό χώρο που αφήνουν ακάλυπτο οι δύο άλλες Κοινότητες ΕΚΑ και ΕΚΑΕ.

Η συμμετοχή στην Κοινότητα Κρατών με διαφορετικά επίπεδα οικονομικής ανάπτυξης επέβαλε την τοποθέτηση ενός συστήματος μεταβατικής περιόδου 12

ετών ώστε οι οικονομίες των κρατών να προσαρμοστούν στις απαιτήσεις της Κοινής Ευρωπαϊκής Αγοράς. Σύστημα μεταβατικής περιόδου προσαρμογής προβλέπεται για κάθε περίπτωση ένταξης νέου κράτους στην Κοινότητα.

Το πνεύμα που διέπει την Συνθήκη της ΕΟΚ διαπνέεται από τις αρχές της ελεύθερης οικονομίας. Σε πολλούς όμως τομείς εμφανίζεται έντονος ο κοινοτικός παρεμβατισμός. Στον αγροτικό τομέα και στα πλαίσια της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής η Συνθήκη θέτει ρυθμίσεις τιμών, επιδοτήσεις, μηχανισμούς σταθεροποίησης κατά την αναγωγή και εξαγωγή, δημιουργεί κοινά ταμεία γεωργικού προσανατολισμού και εγγυήσεων. Στον βιομηχανικό τομέα υπάρχει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα επενδύσεων όπου συμβάλλει στην ισόρροπή ανάπτυξη της Κοινής Αγοράς δίνοντας εγγυήσεις, δανειοδοτήσεις ή επιχορηγήσεις έργων κοινού ενδιαφέροντος, στην ανάπτυξη της Κοινής Αγοράς και εξυπηρέτηση του Κοινοτικού συμφέροντος.

Στον κοινωνικό τομέα υπάρχει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο το οποίο χρηματοδοτεί διάφορα προγράμματα επαγγελματικής εκπαίδευσης.

ΣΚΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

Καταστατικοί σκοποί της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας είναι η αρμονική ανάπτυξη της κοινοτικής Οικονομικής ζωής, η επιτάχυνση του ρυθμού ανόδου του επιπέδου ζωής και στενότερη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών.

Οι καταστατικοί σκοποί της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι:

- (α) Η κατάργηση μεταξύ των κρατών των τελωνειακών δασμών, των ποσοτικών περιορισμών κατά την είσοδο και έξοδο των εμπορευμάτων.
- (β) Η εισαγωγή κοινού δασμολογίου και η άσκηση κοινής εμπορικής πολιτικής έναντι των τρίτων χωρών.
- (γ) Η κατάργηση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων.
- (δ) Ο καθορισμός κοινής αγροτικής πολιτικής.

- (ε) Ο καθορισμός κοινής πολιτικής στον τομέα των μεταφορών.
- (στ) Η καθιέρωση συστήματος νομικών κανόνων που προστατεύει τον ελεύθερο ανταγωνισμό.
- (ζ) Η εφαρμογή διαδικασιών που επιτρέπουν συντονισμό της οικονομικής πολιτικής των κρατών-μελών και διασφαλίζουν την άρση των διαταραχών της ισοζυγίου πληρωμών.
- (η) Η προσέγγιση των διατάξεων των εσωτερικών δικαίων στο μέτρο που απαιτείται για την καλή λειτουργία της κοινής αγοράς.
- (θ) Η ίδρυση ενός Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Ταμείου.
- (ι) Η ίδρυση μιας Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.
- (η) Την σύνδεση με υπερατλαντικές χώρες για την διεύρυνση των εμπορικών συναλλαγών.

Για την επιδίωξη των σκοπών αυτών η Κοινότητα διέπεται από ορισμένους κανόνες Κοινοτικών σχέσεων (αρχές).

Βασική αρχή είναι - η αρχή της Κοινοτικής Πίστης: κατά την αρχή αυτή τα κράτη-μέλη λαμβάνουν κάθε γενικό ή ειδικό μέτρο, κατάλληλο να εξασφαλίσει την εκτέλεση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την Συνθήκη ή προκύπτουν από πράξεις των οργάνων της Κοινότητας. Επίσης τα κράτη-μέλη έχουν υποχρέωση να απέχουν από κάθε μέτρο που μπορεί να θέτει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των σκοπών της Κοινότητας.

- Η αρχή της Κοινοτικής προτίμησης κατά την οποία τα κράτη-μέλη στις μεταξύ τους σχέσεις οφείλουν να προσανατολίζονται στα κριτήρια αμοιβαίας προτίμησης σε σύγκριση προς τρίτα κράτη.
- Η αρχή της μη διακινδύνευσης της εσωτερικής ή εξωτερικής δημοσιονομικής σταθερότητας των κρατών-μελών.

Κατά την αρχή αυτή τα κοινοτικά όργανα δεν δικαιούνται να ασκήσουν τις αρμοδιότητές τους σε βαθμό ή κατά τρόπο που διακινδυνεύει την εσωτερική ή εξωτερική δημοσιονομική σταθερότητα κρατών-μελών. Η Εσωτερική

δημοσιονομική σταθερότητα είναι η διατήρηση της αξίας του νομίσματος. Εξωτερική δημοσιονομική σταθερότητα είναι η ισορροπία του ισοζυγίου πληρωμών.

Περιεχόμενο της Συνθήκης της Ε.Ο.Κ.

Η Συνθήκη της ΕΟΚ είναι συνθήκη - πλαίσιο. Οι διατάξεις για την Κοινή Αγορά μπορούν να διακριθούν σε δύο κατηγορίες.

- (α) Τις διατάξεις για ελεύθερη διακίνηση των αγαθών, προσώπων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Η τελωνιακή ένωση πραγματοποιείται με την πλήρη κατάργηση των τελωνειακών δασμών και ποσοτικών περιορισμών μέσα σε μια δωδεκαετία και με την καθιέρωση ενός κοινού εξωτερικού δασμολογίου.
- (β) Τις διατάξεις κοινής πολιτικής για προσέγγιση ή ενοποίηση της πολιτικής των μελών. οι κοινές πολιτικές αφορούν τις μεταφορές, τον ελεύθερο ανταγωνισμό, την προσέγγιση νομοθεσιών, την οικονομική πολιτική και την αγροτική πολιτική.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Οι κοινότητες έχουν την ικανότητα λήψης απόφασης ουσίας. Ορισμένα δηλαδή όργανα των Κοινοτήτων μπορούν να λαμβάνουν εκτελεστές αποφάσεις οι οποίες να ισχύουν αμέσως στο έδαφος των κρατών-μελών, χωρίς να απαιτείται "μετατροπή" σε εσωτερικό δίκαιο. Τα κράτη έχουν την νομική υποχρέωση να εκτελούν τις αποφάσεις.

ΜΕΛΗ - ΕΔΡΑ - ΓΛΩΣΣΑ

Τα αρχικά - κράτη-μέλη των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ήταν έξι:

Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο, και Ολλανδία. Στις 22 Ιανουαρίου το 1972 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες συμφωνία εισόδου της Μ. Βρετανίας, της Δανίας και της Ιρλανδίας.

Από 1 Ιανουαρίου του 1981 κατέστη ως μέλος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η Ελλάδα το 1986 με την ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας είναι η ένωση των Δώδεκα.

Το θέμα της έδρας είναι πολύπλοκο στις Ευρωπαϊκές Κοινοότητες. Με την ενοποίηση των Επιτροπών έδρα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων είναι οι Βρυξέλλες. Το Ευρωπαϊκό Λαϊκό Δικαστήριο, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου συνεδριάζει στο Στρασβούργο. Με την συνθήκη συγχώνευσης των Επιτροπών καθορίστηκε ότι οι προσωρινοί τόποι εργασίας των Κοινοτήτων είναι το Λουξεμβούργο, οι Βρυξέλλες και το Στρασβούργο.

Επίσημες γλώσσες των Κοινοτήτων είναι οι γλώσσες των κρατών-μελών.

Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Τα πρώτα δέκα χρόνια στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα δεν αποκόμισαν ιδιαίτερα οφέλη για την χώρα μας. η αλήθεια είναι ότι η Ελλάδα δεν επωφελήθηκε ούτε αξιοποίησε, όσο θα έπρεπε τις οικονομικές και πολιτικές ευκαιρίες, τις οποίες της εξασφάλιζε η ένταξή της στην ΕΟΚ.

Οι οικονομικοί δείκτες της Ελλάδος είναι σήμερα οι κατώτεροι της Κοινοτητας και απαιτείται, τώρα περισσότερο να αντιδράσει η Ελληνική Οικονομία και να επιδιώξει την ανάκαμψη και τη σύγκλιση με την ευρύτερη Ευρωπαϊκή Οικονομία. Κοσμοϊστορικές και δραματικές εξελίξεις μεταβάλλουν ριζικά τον Ευρωπαϊκό πολιτικό χάρτη, ενώ η κοινότητα παραμένει ο μόνος πόλος σταθερότητας, που στοχεύει στην ανάπτυξη και στην ευημερία. Για αυτό τον λόγο και η Ελλάδα, θέλει να συμμετάσχει ενεργά σε όλες τις διαδικασίες ενοποίησης.

Δύο προοπτικές κάνουν την εμφάνισή τους για την προώθηση ενοποίησης της Ευρώπης.

Η πρώτη αφορά την "εμβάθυνση" της ενοποίησης, τόσο σε πολιτικό όσο και σε οικονομικό επίπεδο.

Η δεύτερη συνδέεται με την γενικότερη Ευρωπαϊκή Αρχιτεκτονική και αναφέρεται στην μελλοντική "διεύρυνση" της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Παράλληλα οι εξελίξεις την Γιουγκοσλαβία και την Σοβιετική Ένωση, δημιούργησαν την ανάγκη για κοινή εξωτερική και αμυντική πολιτική.

Πέρα, λοιπόν, από τα οικονομικά προβλήματα, η χώρα μας πρέπει να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων. Επιπλέον η Ελλάδα είναι ένθερμος υποστηρικτής της άποψης για εγκαθίδρυση πλήρους νομισματικής ένωσης με την θέσπιση ενιαίου νομίσματος.

ΟΙ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ Η ΕΛΛΑΔΑ

Η είσοδος της χώρας μας στην Ευρώπη τον ταχυτήτων θα προωθήσει την ολοκλήρωση και την διεύρυνση, ενώ συγχρόνως θα αντιμετωπίσει τα δημόσια ελλείμματα και θα περιορίσει την εξουσία των γραφειοκρατικών μηχανισμών.

Και όλα αυτά μέσα σε κοινοτικά πλαίσια και σε διαδικασίες εμπλουτισμένες με νέες ιδέες και προγράμματα.

Βρισκόμαστε στο κατώφλι σημαντικών εξελίξεων που θα απαιτήσουν αποφασιστικότητα και τόλμη. Η χώρα μας αρχίζει αν βρίσκεται σε μια άλλη ταχύτητα ενοποίησης, λόγω των μακροοικονομικών επιδόσεων.

Τέσσερις επιδιώξεις αφορούν την χώρα μας και είναι η πληρέστερη απορρόφηση κοινοτικών πόρων, η έγκαιρη εφαρμογή νέων κοινοτικών διατάξεων, η επίδειξη πνεύματος κοινοτικής αλληλεγγύης και η προώθηση σημαντικών θεμάτων. Αντίθετα στην πράξη διαπιστώθηκε η αδυναμία της Ελλάδας να απορροφήσει κοινοτικά κονδύλια και να αφομοιώσει τις κοινοτικές διατάξεις.

Αναμφίβολα ο χρόνος είναι πολύτιμος. Ο ανταγωνισμός και η τεχνολογία καλπάζουν στο διεθνές πεδίο και η χώρα μας μαστίζεται ακόμα από τα δημόσια ελλείμματα, τις επιπτώσεις της παραοικονομίας, τη μείωση της παραγωγικότητας και την αδυναμία να παρακολουθήσει το ρυθμό των εξελίξεων. Η Ελλάδα χρειάζεται προσαρμοστικότητα και εκσυγχρονισμό, για να αντιμετωπίσει τις εξωτερικές προκλήσεις.

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ: ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Δύο ήταν οι βασικοί παράγοντες που επηρέασαν την ανοιχτή οικονομία κατά την δεκαετία που πέρασε, ενώ συγχρόνως παραμένουν ουσιώδεις και για το μέλλον. Πρόκειται για την απασχόληση και τον ανταγωνισμό.

Αναμφίβολα η απασχόληση είναι ένας παράγοντας που επιδρά άμεσα, τόσο στην συνολική ζήτηση αγαθών και υπηρεσιών, όσο και στην συνολική ροή της παραγωγής στην χώρα.

Ωστόσο ο ανταγωνισμός ήταν και είναι ο κατ' εξοχήν παράγοντας, ο οποίος επιδρά στην πρόκληση, που αντιμετωπίζει η Ελλάδα, και σχετίζεται με την προσαρμογή τη ως ισότιμου μέλους της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Με την ένταξή της στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η Ελλάδα, έχει πλέον μια ανοιχτή οικονομία, η οποία θα γίνει περισσότερο ανοιχτή με την νομισματική ένωση αργότερα.

Η ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΣΤΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΤΥΠΑ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Τα περίπλοκα προβλήματα θεσμικής και διοικητικής προσαρμογής που αντιμετώπισε και αντιμετωπίζει η Ελλάδα, προκειμένου να ανταποκριθεί στις

απαιτήσεις της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σε ότι αφορά τη διαμόρφωση, τον συντονισμό, και την παρουσία στους κοινοτικούς θεσμούς, είναι παρόμοια με αυτά που δημιουργούνται κατά τη συμμετοχή σε κάθε διεθνή οργανισμό. Καθοριστικά στοιχεία στην διαμόρφωση των σχέσεων εθνικών και διοικητικών θεσμών αποτελούν ο διαχωρισμός των λειτουργιών και η άμβλυση της παραδοσιακής διάκρισης ανάμεσα στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική.

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ

Το πρόβλημα προσαρμογής, έχει μια βαθύτερη μακροδιοικητική, θεσμική διάσταση.

Η έντονα αρνητική εικόνα που έχει διαμορφωθεί για την Ελλάδα ως μέλους της Κοινότητας, τα ερωτηματικά ως προς την αξιοπιστία, τις ασυνέχειες, αντιφάσεις και δυσχέρειες συνεργασίας των κοινοτικών οργάνων και ιδιαίτερα της Επιτροπής οφείλονται ή μεγεθύνονται σε σημαντικό βαθμό από την απουσία σταθερά θεσμικά δομημένου συστήματος διαμόρφωσης, συντονισμού και παρουσίας θέσεων της ελληνικής πλευράς.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος απαιτεί να αναγνωρισθεί η περιπλοκότητα και η πολύπλευρη φύση του και ταυτόχρονα να ιδωθεί μέσα από το γενικότερο πολιτικό, Διοικητικό, κοινωνικό, οικονομικό και πολιτιστικό σύστημα της χώρας.

Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΡΙΧ

Στις 11 Δεκεμβρίου του 1991, οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων των Δώδεκα ενέκριναν τη ΣΥνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία και υπεγράφη επίσημα στο Maastricht στις 7 Φεβρουαρίου του 1992. Η Συνθήκη του Maastricht, που είναι αποτέλεσμα πολυετούς εργασίας, έδωσε την δυνατότητα να προχωρήσουν προς την Πολιτική Ένωση και προς την Οικονομική και Νομισματική Ένωση (ΟΝΕ).

Ο στόχος της ΟΝΕ είχε τεθεί ήδη από τον Ιούνιο του 1988 στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ανοβέρου. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων, εκτιμώντας ότι η πορεία προς την ενιαία αγορά είχε ήδη γίνει αμετάκλητη. Εξέφρασαν τότε την επιθυμία της συνέχειας της πορείας αυτής και των θετικών επιπτώσεών της, προς την δημιουργία της ΟΝΕ.

Μετά τις εντυπωσιακές και ραγδαίες εξελίξεις στην Ανατολική Ευρώπη, οι Δώδεκα αποφάσισαν να προχωρήσουν περισσότερο προς την κατεύθυνση της Πολιτικής Ένωσης.

Το αποτέλεσμα ήταν να τεθούν με τη Συνθήκη του Maastricht οι πρώτες βάσεις μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και άμυνας, να ενισχυθεί η δημοκρατική νομιμότητα της Κοινότητας και να διευρυνθούν οι αρμοδιότητές της και σε νέους τομείς, όπως η παιδεία, ο πολιτισμός κλπ., πάντοτε στα πλαίσια του σεβασμού, της αρχής της επικουρικότητας. Σημαντικό βήμα αποτελεί επίσης και η καθιέρωση της ιθαγένειας της Ένωσης, που θα υπάρχει παράλληλα με την εθνική ιθαγένεια των πολιτών των κρατών-μελών.

Με την επίσημη υπογραφή της Συνθήκης τον λόγο έχουν τώρα οι πολίτες και οι εκπρόσωποί τους. πράγματι, η Συνθήκη θα αρχίσει να ισχύει μόνο αφού επικυρωθεί από ένα Κοινοβούλιο των κρατών-μελών ή κατά τα προβλεπόμενα από κάθε Σύνταγμα.

Το κείμενο που ακολουθεί κάνει πιο κατανοητή την ελληνική εκδοχή της Συνθήκης του Maastricht από όλους του κύκλους της δημόσιας ζωής.

ΚΟΙΝΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ένα από τα κύρια ζητήματα που απασχόλησαν το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, του Μάαστριχτ, η κοινή (και όχι ενιαία) εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας.

Πρόδρομος της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας είναι η Ευρωπαϊκή Πολιτική Συνεργασία.

Οι πρώτες της συζητήσεις είχαν, γίνει από το 1950 για να υλοποιηθεί το 1970 ως μια δοκιμασία αμοιβαίας πληροφόρησης και τακτικών διαβουλεύσεων με σκοπό την εναρμόνιση των θέσεων των κρατών-μελών στα διεθνή θέματα. Το 1987 ετέθη σε εφαρμογή η ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη.

Σήμερα με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ δεσμεύονται τα κράτη-μέλη στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής και ασφάλειας. Η νέα Συνθήκη τονίζει τη δέσμευση αυτή δηλώνοντας από την αρχή της ότι *"Η Ένωση θέτει ως στόχο να επιβεβαιώσει την ταυτότητά της στη διεθνή σκηνή ιδίως με την εφαρμογή μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένης της διαμόρφωσης μιας κοινής αμυντικής πολιτικής, η οποία μπορεί σε δεδομένη στιγμή, να οδηγήσει σε κοινή άμυνα.*

Στο άρθρο Γ' των κοινωνικών διατάξεων προβλέπεται επίσης ότι η Ένωση μεριμνά για την συνοχή του συνόλου της εξωτερικής δράσης στα πλαίσια των πολιτικών της στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων, της ασφάλειας, της οικονομίας και της ανάπτυξης, ενώ ανατίθεται στο Συμβούλιο και την Επιτροπή η ευθύνη εξασφάλισης της συνοχής αυτής, αλλά και την υλοποίηση των πολιτικών.

Οι αρχηγοί των κρατών-μελών έδειξαν στο Μάαστριχτ ότι θέλουν να δώσουν στην Κοινότητα τη δική τους πολιτική ταυτότητα. Η απόφαση αυτή αποκτά ιδιαίτερη σημασία τη στιγμή που τα φαινόμενα αποσύνθεσης κρατών και οι κίνδυνοι συγκρούσεων πολλαπλασιάζονται επικίνδυνα".

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Το άρθρο I.1 του τίτλου V της Συνθήκης του Μάαστριχτ, για την ΚΕΠΑ προσδιορίζει ότι *"η Ένωση και τα κράτη-μέλη της καθορίζουν και εφαρμόζουν μια κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας... η οποία καλύπτει όλους του τομείς της εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας".*

Οι στόχοι της κοινής πολιτικής αυτής είναι η

- Η διαφύλαξη των κοινών αξιών, των θεμελιωδών συμφερόντων και της ανεξαρτησίας της Ένωσης.
- Η ενίσχυση της ασφαλείας της Ένωσης και των κρατών-μελών της υπό όλες τις μορφές της.
- Η διατήρηση της ειρήνης και η ενίσχυση των διεθνών κεφαλαίων.
- Η προώθηση της διεθνούς συνεργασίας.
- Η ανάπτυξη και η εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου, καθώς και ο σεβασμός των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών.

Στο πλαίσιο της συστηματικής συνεργασίας τους τα κράτη-μέλη αλληλοενημερώνονται και συνεννοούνται για κάθε ζήτημα εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφαλείας που παρουσιάζει γενικό ενδιαφέρον. Το Συμβούλιο υιοθετεί κοινές θέσεις που δεσμεύουν τα κράτη - μέλη τόσο κατά την άσκηση της εθνικής τους πολιτικής όσο και για τη στάση τους στους διεθνείς οργανισμούς ή διασκέψεις.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ είναι περισσότερο δεσμευτική από τη συνεργασία των κρατών-μελών ως προς τις θέσεις που λαμβάνουν και ως προς την τακτική που ακολουθούν.

Το Συμβούλιο Υπουργών Εξωτερικών ορίζει επίσης τα θέματα ως προς τα οποία οι αποφάσεις πρέπει να λαμβάνονται με ειδική πλειοψηφία.

Ο ρόλος των **Προεδρείων** είναι σημαντικός. Η προεδρία εκπροσωπεί την Ένωση και έχει την ευθύνη εφαρμογής των κοινών δράσεων. Εκφράζει τη θέση της Ένωσης στους διεθνείς Οργανισμούς.

Ζητά τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τις κύριες πτυχές και τις βασικές επιλογές της κοινής εξωτερικής πολιτικής και μεριμνά από κοινού με ην Επιτροπή, για την τακτική ενημέρωσή του ως προς τις σχετικές εξελίξεις.

Η **Επιτροπή** συμπράττει πλήρως στις εργασίες ου τομέα της κοινής εξωτερικής πολιτικής. Μπορεί κάθε κράτος-μέλος, να θέσει υπόψη του Συμβουλίου οποιοδήποτε θέμα στον τομέα αυτό, καθώς και να υποβάλλει προτάσεις στο Συμβούλιο.

Αποκτά έτσι το δικαίωμα πρωτοβουλίας από κοινού, βέβαια με τα κράτη-μέλη.

Η ΙΘΑΓΕΝΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Η νέα συνθήκη προβλέπει τη δημιουργία της πραγματικής Ευρωπαϊκής Ιθαγένειας, η οποία αρθρώνεται γύρω από ένα σύνολο δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του πολίτη, που προχωρούν πολύ πέρα από την απλή ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων τα οποία ασκούν οικονομική δραστηριότητα.

Δεν τίθεται θέμα της εθνικότητας των πολιτών της Κοινότητας. Θα παραμείνουμε Έλληνες, Γάλλοι, Ιταλοί, κλπ., ενώ ταυτόχρονα θα είμαστε και πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή ιθαγένεια είναι συνυφασμένη με όλα τα ειδικά δικαιώματα του Ευρωπαίου πολίτη που προκύπτουν από το γεγονός της συμμετοχής της χώρας του στην Κοινότητα, δικαιώματα που προστίθενται στα δικαιώματα και υποχρεώσεις που προκύπτουν από την ιδιότητα του υπηκόου ενός κράτους-μέλους.

Κάθε πολίτης της Ένωσης που κατοικεί σε κράτος-μέλος του οποίου δεν είναι υπήκοος έχει το δικαίωμα να εκλέγει και να εκλέγεται στις δημοτικές και στις Ευρωπαϊκές εκλογές στο κράτος-μέλος της κατοικίας του με τους ίδιους όρους με τους υπηκόους των άλλων κρατών-μελών.

Το Συμβούλιο θα πρέπει να αποφασίσει για τις λεπτομέρειες υλοποίησης των εκλογών μετά από πρόταση της Επιτροπής και διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Κάθε πολίτης της Ένωσης απολαμβάνει στο έδαφος τρίτων χωρών στις οποίες δεν αντιπροσωπεύει το κράτος-μέλος του οποίου είναι υπήκοος, της διπλωματικής και προξενικής προστασίας κάθε κράτους-μέλους, υπό τους ίδιους όρους που ισχύουν και για τους υπηκόους του κράτους αυτού.

Για να προσπίπτουν τα δικαιώματα που τους παρέχει η νέα Συνθήκη, οι πολίτες της Ένωσης, έχουν το δικαίωμα αναφοράς στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, ενώ μπορούν επίσης να απευθύνονται στον διαμεσολαβητή που θεσμοθετείται από τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, στην περίπτωση που οι καταγγελίες αφορούν την κακή διοίκηση στο πλαίσιο δράσης των κοινοτικών οργάνων ή οργανισμών.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΝΗ ΣΤΗΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Τα κράτη-μέλη της Κοινότητας, όταν υπέγραψαν το 1986 την ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, είχαν δεσμευτεί να πραγματοποιήσουν έναν ενιαίο χώρο, στο εσωτερικό του οποίου είναι εξασφαλισμένη η ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, εμπορευμάτων, υπηρεσιών και κεφαλαίων. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ αναγνωρίζει ως θεμελιώδες δικαίωμα την ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής για όλους τους υπηκόους της Κοινότητας ανεξάρτητα από το αν ασκούν οικονομική δραστηριότητα ή όχι.

ΔΙΕΥΡΥΝΣΗ ΤΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η νέα Συνθήκη διευρύνει τις αρμοδιότητες της Κοινότητας σε ορισμένους τομείς με την προοπτική της μεγάλης εσωτερικής αγοράς και στο πλαίσιο της ισόρροπης ανάπτυξης των κοινών πολιτικών πάντοτε τηρούμενης της βασικής αρχής για τη θεσμική ισορροπία της Ένωσης δηλαδή της αρχής της επικουρικότητας.

Η νέα Συνθήκη συμπληρώνει τις ήδη υπάρχουσες διατάξεις για τις αρμοδιότητες της κοινότητας στους ακόλουθους τομείς:

- Κοινωνικούς τομείς.
- Οικονομική και Κοινωνική αρχή
- Έρευνα και Ανάπτυξη.
- Περιβάλλον.

Επιπλέον η Συνθήκη αναφέρεται στην δράση της Κοινότητας και στους εξής νέους τομείς:

- Βιομηχανία.
- Μεγάλα δυτικοευρωπαϊκά δίκτυα.
- Προστασία των καταναλωτών.
- Εκπαίδευση και Επαγγελματική κατάρτιση.
- Υγεία.
- Πολιτισμός.

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ

Η Ενιαία πράξη έχει θέσει τον στόχο της συνοχής της Κοινότητας, έτσι ώστε κάθε μέρα να μπορεί να επωφεληθεί, από την συμμετοχή του σ' αυτήν. Αποσκοπεί στην μείωση των διαφορών μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών και στη μείωση της καθυστέρησης των πλέον μειονεκτικών περιοχών, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών περιοχών.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ περιλαμβάνει και προσαρτημένο πρωτόκολλο που προβλέπει επίσης επαναπροσδιορισμό του τρόπου επέμβασης των τριών υπάρχοντων διαρθρωτικών ταμείων, δηλαδή του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του

Ευρωπαϊκού Γεωργικού Ταμείου Προσανατολισμού και Εγγυήσεων τμήμα προσανατολισμού, με βάση τις εξής κατευθυντήριες αρχές:

- Μεγαλύτερη ελαστικότητα όσον αφορά τη διάθεση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων για ειδικές ανάγκες, που δεν καλύπτονται από τις σημερινές ρυθμίσεις.
- Για διαφοροποίηση του ύψους της συμμετοχής της Κοινότητας στα διάφορα προγράμματα και σχέδια έργων των διαρθρωτικών ταμείων έτσι ώστε να αποφεύγεται υπερβολική αύξηση των δημο-οικονομικών δαπανών των λιγότερο ευημερώντων χωρών-κρατών.
- Θα ληφθεί περισσότερο υπόψη η ικανότητα συνεισφοράς κάθε κράτους-μέλους το σύστημα ιδίων πόρων της Κοινότητας και θα μελετηθούν μέσα που θα επιτρέψουν, να διορθωθούν στα στοιχεία του σημερινού συστήματος που έχουν αντιστρόφως αναλογικό χαρακτήρα.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

Η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη βρίσκεται σήμερα στην καρδιά του διεθνούς οικονομικού ανταγωνισμού. Όμως, η έρευνα στην Κοινότητα εξακολουθεί να υπόκειται σε πολλούς περιορισμούς, από τους οποίους ο πιο προφανής και σημαντικός είναι το κόστος των. Πράγματι η υλοποίηση πολλών ερευνητικών σχεδίων ξεπερνά την δυνατότητα ακόμη και των μεγαλύτερων από τα κράτη μέλη. Πολύ συχνά η περιχαράκωση μέσα στα εθνικά σύνορα οδήγησε σε άσκοπες αντιπαραθέσεις ή σε δαπανηρή αλληλοεπικάλυψη δραστηριοτήτων.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος αυτού θεωρήθηκε απαραίτητη για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της κοινοτικής δράσης.

Στο εξής το σύνολο των κοινοτικών δράσεων στον τομέα της έρευνας υπακούει στους τομέα της έρευνας υπακούει στους ίδιους κανόνες είτε ο στόχος τους είναι η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, είτε η προστασία του

περιβάλλοντος, είτε η ποιότητα ζωής κλπ., πράγμα που θα δώσει τη δυνατότητα καλύτερου συντονισμού.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία και σύμφωνα με τη διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για το πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο που περιλαμβάνει το σύνολο των δράσεων της Κοινότητας.

Η εφαρμογή του προγράμματος-πλαισίου γίνεται με ειδικότερα προγράμματα που θεσπίζει το Συμβούλιο με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Οικονομική και Κοινωνική επιτροπή.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Τα κράτη της Κοινότητας, λόγω της πληθυσμιακής πυκνότητας και του επιπέδου της βιομηχανικής ανάπτυξης ή τους είναι ιδιαίτερα εκτεθειμένα στις απειλές κατά του περιβάλλοντος. Άλλωστε, η ρύπανση του περιβάλλοντος δεν γνωρίζει σύνορα και κατά συνέπεια θα πρέπει το πρόβλημα να αντιμετωπιστεί στην ευρύτερη δυνατή κλίμακα με κοινές δράσεις.

Η ποικιλία των εθνικών ρυθμίσεων στο ζήτημα του περιβάλλοντος εμποδίζει την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς ενώ δημιουργείται ο κίνδυνος επιβάρυνσης των επιχειρήσεων που σέβονται περισσότερο το περιβάλλον. Εάν λοιπόν, η Ενιαία Πράξη έδωσε την πρώτη σαφή νομική βάση για τη δράση της Κοινότητας υπέρ του περιβάλλοντος, θα πρέπει να προχωρήσουμε περισσότερο για να εξασφαλίσουμε μια διαρκή οικονομική ανάπτυξη, φιλική προς το περιβάλλον.

Οι απαιτήσεις προστασίας του περιβάλλοντος θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τόσο κατά τον προγραμματισμό τους όσο και αφορά την εφαρμογή των πολιτών της Κοινότητας στους άλλους τομείς. Τέλος η βελτίωση της διαδικασίας λήψης αποφάσεων εξασφαλίζεται από την εφαρμογή της αρχής της ειδικής πλειοψηφίας και της διαδικασίας συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τα μέτρα και τις δράσεις που θα αναληφθούν.

ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η Ευρωπαϊκή βιομηχανία βρίσκεται σήμερα σε σημείο καμπής της ιστορίας της. Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και η ελευθέρωση του Παγκοσμίου εμπορίου θα αλλάξει πράγματι σε βάθος την κατάσταση στη βιομηχανία.

Η Συνθήκη περιλαμβάνει ένα κεφάλαιο αφιερωμένο στη βιομηχανική πολιτική, το οποίο καθορίζει τους τέσσερις βασικούς στόχους που έχει η δράση της Κοινότητας στον τομέα αυτόν:

- Να επιταχύνει την προσαρμογή της βιομηχανίας στις διαρθρωτικές μεταβολές.
- Να προάγει ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάληψη πρωτοβουλιών και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων του συνόλου της Κοινότητας και ιδίως των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.
- Να προάγει περιβάλλον που να ευνοεί τη συνεργασία μεταξύ επιχειρήσεων.
- Να βελτιώνει την εκμετάλλευση του βιομηχανικού δυναμικού των πολιτικών της Κοινότητας στους τομείς της καινοτομίας, της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ομοφωνία και μετά από διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για τα συγκεκριμένα μέτρα που θα πρέπει να ληφθούν στο πλαίσιο των παραπάνω γενικότερων στόχων.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΥΤΙΚΟΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

Η ύπαρξη των δυτικοευρωπαϊκών δικτύων αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πορείας για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς. τα δίκτυα αυτά θα εξασφαλίζουν την πραγματική ολοκλήρωση της βιομηχανίας και της αγοράς

στην Κοινότητα και διευκολύνουν την πρόσβαση και την επαφή με τις κεντρικές περιοχές.

Η κινητικότητα των προσώπων, η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων. Η ύπαρξη πυκνού δικτύου που θα επιτρέπει τις γρήγορες μεταφορές, όλα αυτά είναι απαραίτητα για τη δημιουργία του χώρου χωρίς εσωτερικά σύνορα.

Η Συνθήκη αφιερώνει τρία άρθρα στα διευρωπαϊκά δίκτυα, που αφορούν συγκεκριμένα τις υποδομές στον τομέα των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας. Στόχος είναι να εξασφαλιστεί και η διαλειτουργικότητα των εθνικών δικτύων, καθώς και η πρόσβαση στα δίκτυα αυτά.

Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία και με τη διαδικασία συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, για ένα σύνολο προανατολισμών που καλύπτουν τους στόχους, τις προτεραιότητες και τους γενικούς άξονες δράσης.

Η Κοινότητα μπορεί να συμβάλλει στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων υποδομής στις μεταφορές μέσω του υπό ίδρυση Ταμείου Συνοχής.

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Η προστασία των καταναλωτών αποτελεί βασική προϋπόθεση της μεγάλης ενιαίας αγοράς. Οι καταναλωτές θα πρέπει να απολαμβάνουν στην ενιαία αγορά επίπεδο προστασίας τουλάχιστον του ίδιου επιπέδου με εκείνο που απελάμβαναν στην Εθνική αγορά, είτε σε ότι αφορά την ασφάλεια των προϊόντων ή τους κανόνες που ισχύουν για τις συμβάσεις, είτε στο επίπεδο της πληροφόρησης ή της εκπροσώπησης.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ, κάνει ειδική αναφορά στην προστασία των καταναλωτών κι προβλέπει.

(α) Μέτρα θεσπιζόμενα, που επιτρέπουν την έγκριση μέτρων για την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονισμών και διοικητικών διατάξεων των κρατών-μελών με στόχο την εγκαθίδρυση και τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(β) Ειδικές δράσεις που στηρίζουν και συμπληρώνουν την πολιτική των κρατών-μελών για την προστασία της υγείας, της ασφάλειας και των οικονομικών συμφερόντων των καταναλωτών, καθώς για την επαρκή ενημέρωσή τους.

Το Συμβούλιο αποφασίζει για τα θέματα αυτά με ειδική πλειοψηφία και κατ'εφαρμογή της διαδικασίας συναπόφασης με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Τα κράτη-μέλη μπορούν να διατηρούν ή να εισάγουν μέτρα ενισχυμένης προστασίας, τα οποία πρέπει να είναι συμβιβαστά με τη Συνθήκη και να ανακοινώνονται στην επιτροπή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ, ΥΓΕΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Στους τομείς της εκπαίδευσης, της υγείας και του πολιτισμού, η Κοινότητα συμβάλλει με ενέργειες ενθάρρυνσης της συνεργασίας, μεταξύ των κρατών-μελών.

Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας υπεύθυνα για την πολιτική στους τομείς αυτούς είναι τα κράτη-μέλη και οι περιφέρειες. Ο ρόλος της Ένωσης, είναι εδώ συμπληρωματικός, ενώ αποκλείεται η εναρμόνιση των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών-μελών. Ειδικότερα:

- Η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη παιδείας υψηλού επιπέδου, ενθαρρύνοντας τη συνεργασία μεταξύ των κρατών-μελών, υποστηρίζοντας και συμπληρώνοντας τη δράση τους, ενώ ταυτόχρονα σέβεται πλήρως τις αρμοδιότητες τους στον τομέα αυτόν και την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία.
- Η δράση της Κοινότητας επιτρέπει ιδίως την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής διάστασης της εκπαίδευσης, π.χ. με την προώθηση της εκμάθησης ξένων γλωσσών, την ενθάρρυνση της κινητικότητας των φοιτητών και των διδασκόντων και την προώθηση της συνεργασίας μεταξύ των ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1
Χρονοδιάγραμμα εισαγωγής του ευρώ

περίοδος

περίοδος

περίοδος

Περίοδοι	Κυριότερες ενέργειες σε κάθε περίοδο
..... Αρχές του 1998	
Απόφαση των Αρχηγών Κρατών ή Κυβερνήσεων σχετικά με τα κράτη-μέλη που θα συμμετάσχουν στη ζώνη του ευρώ	• Ιδρύονται και τίθενται σε λειτουργία η ΕΚΤ και το ΕΣΚΤ • Θεσπίζεται συμπληρωματική νομοθεσία σχετικά με την ίδρυση του ΕΣΚΤ • Λαμβάνεται απόφαση, και γίνεται τελικός έλεγχος, σχετικά με το πλαίσιο που θα επιτρέψει στο ΕΣΚΤ να λειτουργεί αποκλειστικά σε ευρώ από την πρώτη ημέρα του τρίτου σταδίου • Αρχίζει η παραγωγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ και ανακοινώνεται η ημερομηνία εισαγωγής τους • Αρχίζει η εκστρατεία ενημερώσεως του κοινού
..... 1η Ιανουαρίου 1999	
Έναρξη του τρίτου σταδίου της ΟΝΕ: • Αμετάκλητος καθορισμός συντελεστών μετατροπής μεταξύ των νομισμάτων των κρατών-μελών της ΟΝΕ και του ευρώ • Θέση σε ισχύ νομοθετικών μέτρων που αφορούν την εισαγωγή του ευρώ • Εισαγωγή του ευρώ σε λογιστική μορφή • Εισαγωγή τραπεζογραμματίων και κερμάτων σε ευρώ	• Το ΕΣΚΤ ασκεί την ενιαία νομισματική και συναλλαγματική πολιτική σε ευρώ από την πρώτη ημέρα • Έναρξη λειτουργίας του συστήματος TARGET • Παρέχονται μηχανισμοί μετατροπής στους αντισυμβαλλομένους, οι οποίοι δεν έχουν κατορθώσει να αποκτήσουν εξοπλισμό για τη μετατροπή ποσών ευρώ σε εθνικές νομισματικές μονάδες και αντιστρόφως • Τα εθνικά τραπεζογραμμάτια ανταλλάσσονται στην άρτια αξία τους (Άρθρο 52 του Καταστατικού του ΕΣΚΤ/ ΕΚΤ) • Παρακολουθείται η πρόοδος της μεταβάσεως του ιδιωτικού τομέως στο ενιαίο νόμισμα και παρέχονται οδηγίες όπου χρειάζεται • Προετοιμάζεται η μετάβαση της δημόσιας διοικήσεως στο ενιαίο νόμισμα • Τα νέα διαπραγματεύσιμα κρατικά χρεόγραφα εκδίδονται σε ευρώ
..... 1η Ιανουαρίου 2002 το αργότερο	
Τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα παύουν να αποτελούν νόμιμο χρήμα	• Ολοκληρώνεται η μετάβαση της δημόσιας διοικήσεως στο ενιαίο νόμισμα • Αποσύρονται τα εθνικά τραπεζογραμμάτια και κέρματα • Παρακολουθείται η πλήρης μετάβαση του ιδιωτικού τομέως στο ενιαίο νόμισμα
..... 1η Ιουλίου 2002 το αργότερο	
Πηγή: Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ινστιτούτο, Ετήσια Έκθεση, Απρίλιος 1996.	

- Η Κοινότητα θέτει επίσης σε εφαρμογή πολιτική επαγγελματικής εκπαίδευσης που αποβλέπει να διευκολύνει την προσαρμογή στις μεταλλαγές της βιομηχανίας, να βελτιώσει την αρχική αλλά και τη συνεχιζόμενη επαγγελματική εκπαίδευση, να διευκολύνει την πρόσβαση σ'αυτήν και να προωθήσει την κινητικότητα και τη συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- Στον τομέα της υγείας η Κοινότητα συμβάλλει στην εξασφάλιση υψηλού επιπέδου προστασίας της υγείας του ανθρώπου, επικεντρώνοντας τη δράση της στην πρόληψη των ασθενειών και ιδίως των μεγάλων πληγών της ανθρωπότητας.
- Τέλος, η Ένωση συμβάλλει στην ανάπτυξη του πολιτισμού των κρατών-μελών και σέβεται την εθνική και περιφερειακή πολυμορφία των, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει και την κοινή πολιτιστική κληρονομιά.

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ

Η Συνθήκη για την Ένωση προβλέπει την ενισχυμένη συνεργασία των κρατών-μελών στον τομέα της δικαιοσύνης, καθώς επίσης και την αστυνομική και τελωνειακή συνεργασία, ώστε να εξασφαλιστεί η πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης, ιδίως η ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων.

Το άρθρο XI της Συνθήκης για την Ένωση προβλέπει ότι τα κράτη-μέλη θεωρούν του κατωτέρω τομείς θέματα κοινού ενδιαφέροντος:

1. Την πολιτική ασύλου.
2. Τους κανόνες που διέπουν τη διέλευση των προσώπων από τα εξωτερικά σύνορα των κρατών-μελών και την άσκηση των σχετικών ελέγχων.
3. Την πολιτική όσον αφορά τη μετανάστευση και τους υπηκόους τρίτων χωρών.
4. Την καταπολέμηση της ταξικομανίας.
5. Την καταπολέμηση της απάσης διεθνούς κλίμακας.

6. Τη δικαστική συνεργασία σε αστικές υποθέσεις.
7. Τη δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις.
8. Την τελωνειακή συνεργασία.
9. Την αστυνομική συνεργασία για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της διακίνησης ναρκωτικών και άλλων σοβαρών μορφών διεθνούς εγκληματικότητας.

Τα κράτη-μέλη αλληλοενημερώνονται και προχωρούν σε αμοιβαίες διαβεβαιώσεις, με σκοπό τον συντονισμό της δράσης της σε όλους τους παραπάνω τομείς. Όσον αφορά τη λειτουργία των θεσμικών οργάνων για τους τομείς αυτούς, η Συνθήκη για την Ένωση προβλέπει ότι μετά από πρωτοβουλία οποιουδήποτε κράτους-μέλους ή της Επιτροπής, το συμβούλιο Υπουργών μπορεί να ομοφωνία:

- Να λάβει κοινές θέσεις τις οποίες θα εκφράσουν τα κράτη-μέλη στους διεθνείς οργανισμούς ή στις διεθνείς διασκέψεις που θα συμμετέχουν.
- Να συγκρίνει κοινές δράσεις, στο μέτρο που θα θεωρηθούν πιο αποτελεσματικές από τη δράση των μεμονωμένων κρατών-μελών. Μετά από απόφαση του Συμβουλίου τα μέτρα εφαρμογής των δράσεων αυτών μπορεί να ληφθούν με ειδική πλειοψηφία.
- Να καταρτίζει συμβάσεις και να συνιστά στα κράτη-μέλη την αποδοχή τους, χωρίς να διαθέτει οποιαδήποτε εξουσία επιβολής τους.

Άλλη δήλωση προσαρτημένη στην Συνθήκη αφορά την αστυνομική συνεργασία. Αποφασισμένοι να καταπολεμήσουν από κοινού την τρομοκρατία, τη διακίνηση των ναρκωτικών, και την παράνομη μετανάστευση, έλαβαν επίσης μέτρα για την ενίσχυση της αστυνομικής συνεργασίας στην κοινότητα. Η Συνθήκη του Μάαστριχτ προβλέπει την δημιουργία Ευρωπαϊκής αστυνομικής υπηρεσίας, την EUROPOL που έχει αποστολή τη διοργάνωση σε επίπεδο ένωσης, ενός συστήματος ανταλλαγής πληροφοριών.

ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Στον δημοσιονομικό τομέα η Συνθήκη προβλέπει ότι το Συμβούλιο πρέπει να έχει διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πριν λάβει οποιαδήποτε απόφαση σχετικά με το σύστημα των ιδίων πόρων της Κοινότητας.

Το Συμβούλιο οφείλει να έχει διαβουλεύσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και για την έκδοση των δημοσιονομικών κανονισμών, που ρυθμίζουν την κατάρτιση και την εκτέλεση του προϋπολογισμού και την εξέλιξη των Λογαριασμών. Επίσης το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μπορεί να ζητήσει από την Επιτροπή να την ακούσει για οποιοδήποτε θέμα που έχει σχέση με την εκτέλεση των δαπανών του προϋπολογισμού ή τη λειτουργία των συστημάτων δημοσιονομικού ελέγχου. Στην περίπτωση αυτή η επιτροπή είναι υποχρεωμένη να παράσχει κάθε απαραίτητη πληροφορία που θα της ζητηθεί.

ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙ ΤΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Επιλέξιμες περιοχές δυνάμει του Στόχου 1

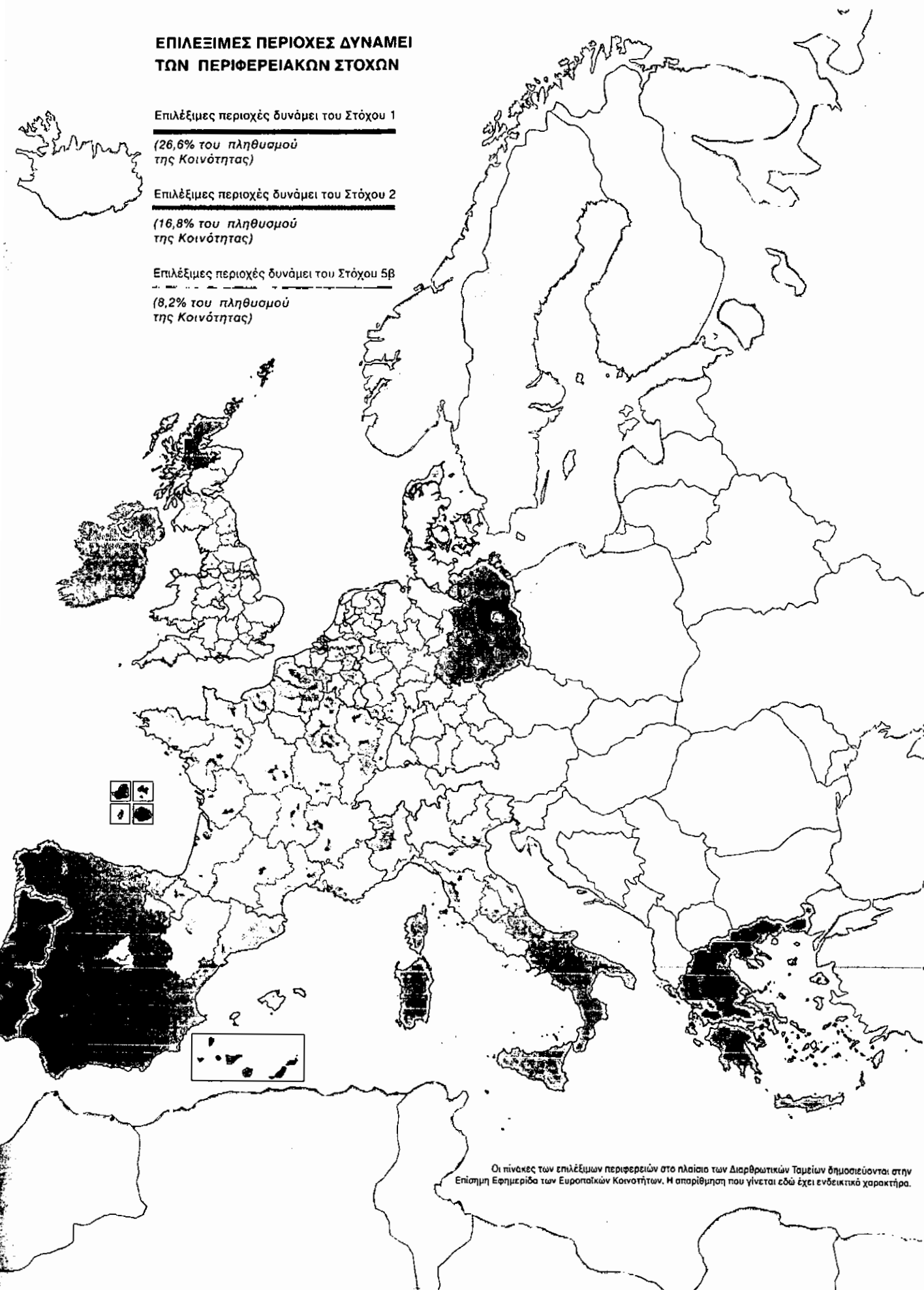
(26,6% του πληθυσμού
της Κοινότητας)

Επιλέξιμες περιοχές δυνάμει του Στόχου 2

(16,8% του πληθυσμού
της Κοινότητας)

Επιλέξιμες περιοχές δυνάμει του Στόχου 5β

(8,2% του πληθυσμού
της Κοινότητας)

Οι πίνακες των επιλέξιμων περιφερειών στο πλαίσιο των Διαρθρωτικών Ταμείων δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Η απαρίθμηση που γίνεται εδώ έχει ενδεικτικό χαρακτήρα.

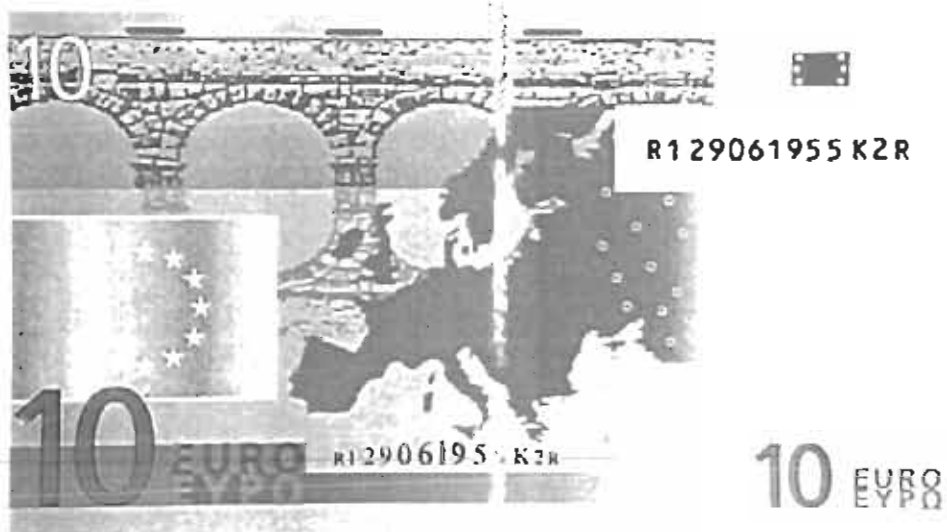
ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

R129061955 K2R

5 EURO
ΕΥΡΩ

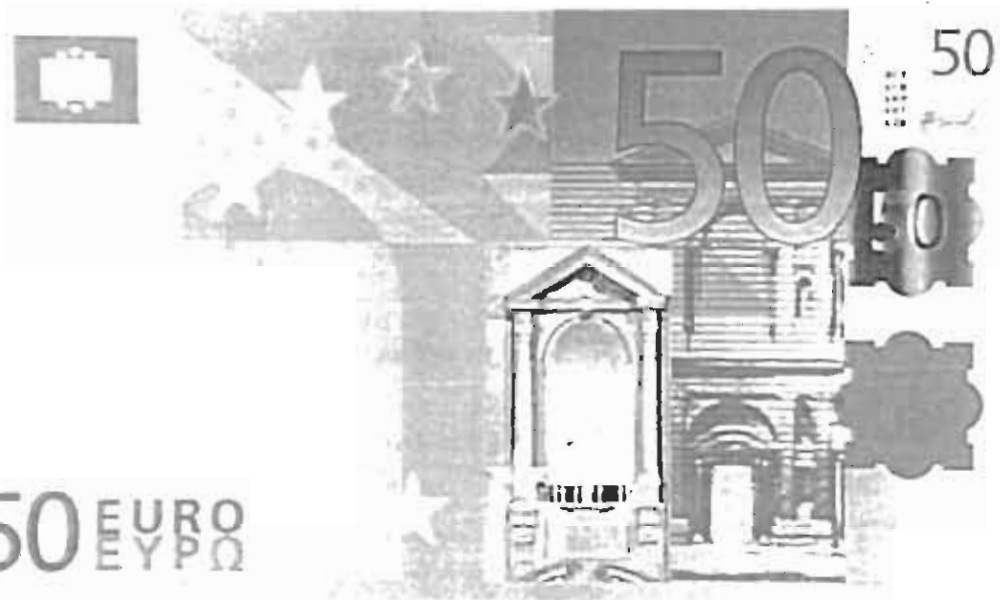
ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

ΤΑ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΕΥΡΩ

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Η ΟΝΕ αποτελεί την Λογική συνέχεια του προγράμματος του 1992. Για να επωφεληθούμε πλήρως από την ενιαία αγορά, τον ενιαίο αυτό χώρο συναλλαγών και συνεργασίας, εμείς οι Ευρωπαίοι πολίτες θα πρέπει να μπορούμε να χρησιμοποιούμε ένα και μοναδικό νόμισμα το ECU.

Ένα σημαντικό τμήμα της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, που εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Μάαστριχτ, αφορά την οικονομική και νομισματική Ένωση (ΟΝΕ) της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

Η ΟΝΕ θα δώσει τη δυνατότητα βελτίωσης των Οικονομικών επιδόσεων στο σύνολο της επικράτειας της Κοινότητας, χάρη στη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών προς μεγαλύτερη σταθερότητα των τιμών και μεγαλύτερη ανάπτυξη, που θα συμβάλει στη δημιουργία περισσότερων θέσεων απασχόλησης.

Η ΟΝΕ και το ECU θα δώσουν στην Κοινότητα τα μέσα να επηρεάσει τις εξελίξεις στο διεθνές νομισματικό σύστημα προς την κατεύθυνση της.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η γεωργία εξακολουθεί να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην Ελληνική οικονομία, όμως και η εμπορική ναυτιλία.

Μέχρι τα τέλη της δεκαετίας του 1960, η βιομηχανία, είχε χαρακτήρα οικογενειακών επιχειρήσεων, αλλά έκτοτε, σημειώθηκαν θεαματικές πρόοδοι και

τα βιομηχανικά προϊόντα καταλαμβάνουν ολοένα αυξανόμενο μέρος των εξαγωγών της χώρας.

ΚΡΑΤΟΣ

Η Ελλάδα είναι κοινοβουλευτική δημοκρατία. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από το κοινοβούλιο (Βουλή) και τον πρόεδρο της Δημοκρατίας που επικυρώνει και δημοσιεύει τους νόμους. Από τα 300 μέλη του Κοινοβουλίου, τα 12 είναι *"βουλευτές επικρατείας"* που υποδεικνύονται από τα κόμματα και κατανέμονται αναλογικά με τον αριθμό των ψήφων τους. Οι υπόλοιποι βουλευτές εκλέγονται με καθολική ψηφοφορία, με το σύστημα της ενισχυμένης αναλογικής.

Η εκτελεστική εξουσία ασκείται από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας και την Κυβέρνηση. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας εκλέγεται για 5 χρόνια από το Κοινοβούλιο. Διορίζει τον πρωθυπουργό και μετά από πρόταση του υπουργού.

Η Ελλάδα διαιρείται σε 52 νομούς και 134 περιφέρειες: Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Θεσσαλίας, Δυτικής Ελλάδας, Στερεάς Ελλάδας, Αττικής, Πελοποννήσου, Βορείου Αιγαίου, Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Ιονίων Νήσων.

Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι υποχρεωτική. Κάθε πολίτης ψηφίζει μόλις συμπληρώσει το 18^ο έτος ηλικίας, αλλά μπορεί να εκλεγεί στο Κοινοβούλιο μετά την ηλικία των 25 χρόνων. Δεν υπάρχουν απαγορευτικές διατάξεις για τη σύσταση πολιτικών κομμάτων.

Η στρατιωτική θητεία είναι υποχρεωτική για όλους τους άνδρες που έχουν συμπληρώσει το 19^ο έτος ηλικίας. Οι γυναίκες μπορούν να υπηρετήσουν στο στρατό εθελοντικά. Εθνικές γιορτές είναι η 25^η Μαρτίου (απελευθέρωση από τον τουρκικό ζυγό το 1821) και η 28^η Οκτωβρίου (κήρυξη του ελληνοϊταλικού πολέμου το 1940) μεγαλύτερης σταθερότητας. Η οικονομία των μελών της Κοινότητας δεν θα εξαρτάται πιά τόσο άμεσα από τις διακυμάνσεις ισοτιμίας του δολαρίου.

Η ΟΝΕ θα ενισχύσει την συνοχή της Κοινότητας και θα της δώσει τη δυνατότητα να παίξει σημαντικό ρόλο στη διεθνή σκηνή και να ανταποκριθεί στις ελπίδες και προσδοκίες που τρέφουν απέναντι σε αυτήν οι χώρες της ανατολικής Ευρώπης αλλά και γενικότερα οι χώρες του νότου.

ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ: Η Οικονομική και Νομισματική Ένωση θα υλοποιηθεί κατά στάδια, έτσι ώστε τα κράτη μέλη αν μπορέσουν αν προσαρμόσουν προοδευτικά την πολιτική τους στις απαιτήσεις της. Όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία που θα οδηγήσει στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση, η Κοινότητα θα διαθέτει ενιαίο νόμισμα, το ECU, ενιαία νομισματική πολιτική, την οποία θα ασκεί η Ευρωπαϊκή κεντρική τράπεζα, με πλήρη ανεξαρτησία από την πολιτική εξουσία και με πρώτο στόχο τη διατήρηση σταθερών τιμών στην Κοινότητα.

Αυτό σημαίνει ότι τα κράτη-μέλη καθόρισαν ως βασική προτεραιότητα την αντιμετώπιση του πληθωρισμού. Στην τελική φάση της ΟΝΕ τα κράτη-μέλη θα μπορούν να ασκήσουν αυτόνομα την οικονομική τους πολιτική, με την υποχρέωση όμως, να συγκλίνουν προς στόχους καθοριζόμενους από κοινού.

Η ΟΝΕ πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια το πρώτο στάδιο άρχισε την 1^η Ιουλίου 1990, ταυτόχρονα, με την ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων μεταξύ των χωρών της Κοινότητας. Το δεύτερο στάδιο την 1^η Ιανουαρίου 1994 και το τρίτο την 1^η Ιανουαρίου 1999.

Σε κάθε στάδιο αντιστοιχούν συγκεκριμένες εξελίξεις τον νομισματικό τομέα αλλά επίσης και εξελίξεις προς τη συνεχώς μεγαλύτερη σύγκλιση των οικονομικών πολιτικών των κρατών-μελών.

Οι αρχές της ΟΝΕ

Τα κράτη-μέλη επιδιώξουν, υπό τους όρους και με το ρυθμό που προβλέπει η Συνθήκη, την εφαρμογή οικονομικής πολιτικής που θα προκύπτει από τον άμεσο συντονισμό των πολιτικών τους και θα στηρίζεται στην εσωτερική αγορά και στους κοινά καθορισμένους στόχους, στο πλαίσιο πάντοτε των αρχών της ανοικτής οικονομίας της αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Παράλληλα, υπό τους όρους, το χρονοδιάγραμμα και τη διαδικασία που προβλέπει η Συνθήκη, τα κράτη μέλη θα καθορίσουν αμετάκλητες ισοτιμίες, γεγονός που θα οδηγήσει στην καθιέρωση ενός ενιαίου νομίσματος, του ECU καθώς και στη χρήση και την άσκηση ενιαίου νομίσματος και συναλλαγματικής πολιτικής, με πρωταρχικό στόχο τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών. Ακολουθεί ο στόχος της υποστήριξης της γενικότερης οικονομικής πολιτικής της κοινότητας, υπό την επιφύλαξη του στόχου της σταθερότητας των τιμών και σύμφωνα με την αρχή της οικονομίας της ανοικτής αγοράς και του ελεύθερου ανταγωνισμού.

Όλες οι σχετικές ενέργειες των Κρατών - μελών της κοινότητας προϋποθέτουν την τήρηση των ακόλουθων κατευθυντήριων αρχών, σταθερές τιμές, υγιή δημόσια οικονομικά, υγιείς νομισματικές συνθήκες και σταθερό ισοζύγιο πληρωμών.

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΣΤΑΔΙΟ ΤΗΣ ONE

Το πρώτο στάδιο προς την ONE άρχισε την 1^η Ιουλίου 1990, χωρίς να ισχύουν τότε σχετικές διατάξεις της ΣΥνθήκης, με βάση τις συστάσεις της Έκθεσης Delor, η οποία αποτέλεσε και τη βάση των διαπραγματεύσεων για την ONE.

Στον νομισματικό τομέα, ήδη κατά το πρώτο στάδιο εξασφαλίστηκε η ελεύθερη κυκλοφορία των κεφαλαίων μεταξύ των περισσότερων κρατών-μελών. Ενισχύθηκε επίσης ο συντονισμός των νομισματικών πολιτικών που επιτρέπει τη διατήρηση σταθερών ισοτιμιών στα πλαίσια του ευρωπαϊκού νομισματικού συστήματος.

ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ

Το δεύτερο στάδιο της ONE θα αποτελέσει το μεταβατικό στάδιο στην πορεία προς το τρίτο και τελικό στάδιο. Φυσική συνέπεια είναι ότι κατά τη διάρκεια του δεύτερου σταδίου θα πρέπει να ενταθεί η προετοιμασία τόσο σε εθνικό επίπεδο-νοικοκύρεμα των οικονομιών πολιτικών, μείωση των δημοσιονομικών ελλειμμάτων, ανεξαρτησία των κεντρικών τραπεζών, ... όσο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο - δημιουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματος Ιδρύματος, αρχές εφαρμογής μιας κοινής νομισματικής πολιτικής, ενίσχυση του ρόλου του ECU.

Το δεύτερο στάδιο άρχισε την 1^η Ιανουαρίου του 1994.

Πριν τη έναρξή του τα κράτη - μέλη έπρεπε να έχουν λάβει μέτρα ώστε να απαγορεύεται η νομισματική χρηματοδότηση των ελλειμμάτων του δημοσίου.

Η απόφαση για το πέρασμα στο δεύτερο στάδιο της ONE έγινε από το Συμβούλιο των Υπουργών με βάση έκθεση της επιτροπής, η οποία εκτιμά και αξιολογεί την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί προς τη σύγκλιση στην οικονομία και στον νομισματικό τομέα, ιδίως, σε ότι αφορά τη σταθερότητα των

ΠΙΝΑΚΑΣ 3
Οικονομικοί Δείκτες & τα Κριτήρια Συγκλίσεως της Συνθήκης του Μάαστριχτ

		Πληθωρισμός	Μακροπρόθεσμο Επιτόκιο	Δανειακές Ανάγκες Ευρύτερου Κυβερνητικού τομέα (%ΑΕΠ)	Δημόσιο Χρέος Ευρύτερου Κυβερνητικού τομέα (%ΑΕΠ)
Αυστρία (AUS)	1996	1,8	6,3	-4,3	71,7
	1997	1,7	6,2	-3,0	72,2
Βέλγιο(BL)	1996	2,0	6,5	-3,3	130,6
	1997	2,1	6,2	-2,9	127,0
Γαλλία (F)	1996	2,0	6,4	-4,0	56,4
	1997	1,4	6,2	-3,0	58,1
Γερμανία (D)	1996	1,5	6,3	-4,0	60,8
	1997	1,7	6,1	-2,9	61,9
Δανία (DK)	1996	2,1	7,2	-1,4	70,2
	1997	2,4	6,7	-0,3	67,8
Ελλάς (GR)	1996	7,5	14,0	-7,9	110,6
	1997	6,5	11,3	-6,5	109,3
Ιρλανδία (IRL)	1996	1,7	7,4	-1,6	74,7
	1997	2,3	7,1	-0,9	70,0
Ισπανία (E)	1996	3,6	8,8	-4,4	67,8
	1997	2,9	7,6	-3,0	67,1
Ιταλία (I)	1996	3,9	9,3	-6,6	123,7
	1997	2,9	7,7	-3,3	122,3
Ην.Βασίλειο (UK)	1996	2,3	7,8	-4,6	56,2
	1997	2,4	7,7	-3,5	57,0
Λουξεμβούργο (L)	1996	1,7	9,3	0,9	7,8
	1997	2,1	7,7	0,5	8,8
Ολλανδία (NL)	1996	2,1	6,2	-2,6	78,7
	1997	2,2	6,1	-2,5	76,8
Πορτογαλία (P)	1996	3,2	8,7	-4,0	71,1
	1997	2,9	7,6	-2,9	69,0
Σουηδία(S)	1996	1,1	8,1	-3,9	78,1
	1997	2,2	7,2	-2,9	77,6
Φινλανδία (FIN)	1996	0,7	6,4	-4,0	56,4
	1997	1,6	6,2	-3,0	58,1
Ευρωπαϊκή Ένωση	1996	2,5	7,3	-4,4	73,5
	1997	2,3	6,8	-3,0	73,7
Κριτήρια Συγκλίσεως	1996	2,6	8,9	-3,0	60,0
	1997	3,1	8,2	-3,0	60,0

♦ Ικανοποίηση Κριτηρίων: Γραμμοσκιασμένες περιοχές.

Πηγή: European Commission, Economic Forecasts 1996-1997, 30.10.6.

τιμών και την υγιή κατάσταση των δημοσίων οικονομικών καθώς και την πρόοδο στην εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου για την εγκαθίδρυση της ενιαίας αγοράς.

ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ

Το πέραςμα στο τελικό στάδιο της ΟΝΕ θα γίνει την 1^η Ιανουαρίου 1999, αυτό σημαίνει ότι η απόφαση για την υλοποίηση της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης από τις χώρες της Κοινότητας είναι αμετάκλητη.

Η Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση προβλέπει μια συγκεκριμένη διαδικασία για να ληφθεί η απόφαση έναρξης του τελικού σταδίου της ΟΝΕ καθώς επίσης και συγκεκριμένα, κριτήρια με βάση τα οποία θα αποφασίζεται ποια κράτη-μέλη, μπορούν να προχωρήσουν στο τελικό αυτό στάδιο.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΙΚΟ ΣΤΑΔΙΟ

Η Επιτροπή και το ΕΝΙ έχουν υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση για την πρόοδο που έχουν εκτελέσει τα κράτη-μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεών τους για την επίτευξη της οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης. Οι εκθέσεις αυτές εξετάζουν, ιδίως εάν η εθνική νομοθεσία κάθε κράτους-μέλους, συμπεριλαμβανομένου και του καταστατικού της εθνικής κεντρικής τράπεζάς του, συμβιβάζεται με όσα προβλέπει η Συνθήκη για το δεύτερο στάδιο της ΟΝΕ.

Οι εκθέσεις αυτές εξετάζουν επίσης κατά πόσο έχει επιτευχθεί υψηλός βαθμός σταθερής σύγκλισης, με γνώμονα τα κατά πόσο το κάθε κράτος-μέλος ικανοποιεί τα εξής κριτήρια:

- Επίτευξη υψηλού βαθμού σταθερότητας τιμών, πράγμα που καταδεικνύεται από την ύπαρξη ποσοστού πληθωρισμού που πλησιάζει εκείνο που επέτυχαν τα τρία κράτη-μέλη που είχαν την καλύτερη επίδοση ως προς τη σταθερότητα τιμών.

- Σταθερότητα των δημοσίων οικονομικών, η οποία καταδεικνύεται από την επίτευξη δημοσιονομικής κατάστασης χωρίς υπερβολικό δημοσιονομικό έλλειμμα.
- Τήρηση των κανονικών περιθωρίων διακύμανσης που προβλέπονται από τον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος επί δύο τουλάχιστον χρόνια, χωρίς υποτίμηση έναντι του νομίσματος οποιουδήποτε άλλου κράτους-μέλους.
- Ο διαρκής χαρακτήρας της σύγκλισης που έχει επιτευχθεί από το κράτος-μέλος και της συμμετοχής του στον μηχανισμό συναλλαγματικών ισοτιμιών του Ευρωπαϊκού νομισματικού Συστήματος, που αντανακλάται και στο επίπεδο των μακροπροθέσμων επιτοκίων.

Επίσης οι εκθέσεις της Επιτροπής και του ΕΝΙ λαμβάνουν υπόψη την εξέλιξη του ECU, τα αποτελέσματα της ολοκλήρωσης των αγορών, την κατάσταση και την εξέλιξη των ισοζυγίων τρεχουσών συναλλαγών, και εξετάζουν τις εξελίξεις του κατά μονάδα κόστους εργασίας και των άλλων δεικτών τιμών.

Με βάση τις εκθέσεις αυτές το Συμβούλιο Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με ειδική πλειοψηφία και μετά από σύσταση της Επιτροπής εκτιμά:

- Κατά πόσο κάθε κράτος-μέλος πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος.
- Κατά πόσο η πλειοψηφία των κρατών-μελών πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος, και διαβιβάζει τα πορίσματά του στο Συμβούλιο, συνεργώμενο σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων.

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΤΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΣΤΑΔΙΟ

Σε γενικές γραμμές, η οικονομική πολιτική κατά το τρίτο στάδιο της ΟΝΕ ακολουθεί τους ίδιους άξονες, όπως και κατά το δεύτερο στάδιο. Οι γενικοί προσανατολισμοί της οικονομικής πολιτικής θα αποφασίζονται από το Συμβούλιο και θα ασκείται πολυμερείς εποπτεία. Προβλέπονται όμως δύο νεωτερισμοί για το τελικό στάδιο. Οι νεωτερισμοί αυτοί είναι η δυνατότητα χορήγησης κοινοτικής χρηματοδοτικής ενίσχυσης στα κράτη-μέλη σε περίπτωση δυσκολιών που οφείλονται σε εξαιρετικές περιστάσεις και η δυνατότητα που δίνεται στο Συμβούλιο να επιβάλλει κυρώσεις στα κράτη-μέλη των οποίων η οικονομική πολιτική, ιδίως, όσον αφορά τα δημοσιονομικά ελλείμματα, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την πραγματοποίηση των στόχων της Ένωσης.

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ

Όταν ένα κράτος-μέλος αντιμετωπίζει δυσκολίες, ή διατρέχει μεγάλο κίνδυνο να αντιμετωπίσει σοβαρές δυσκολίες, οφειλόμενες σε έκτακτες περιστάσεις που εκφεύγουν από τον έλεγχό του, το Συμβούλιο, μετά από πρόταση της Επιτροπής, μπορεί να αποφασίσει ομόφωνα να του χορηγήσει υπό ορισμένους όρους κοινοτική χρηματοδοτική ενίσχυση.

Εάν οι σοβαρές δυσκολίες, οφείλονται σε φυσικές καταστροφές, το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να τονίσουμε ότι η δυνατότητα χρηματοδοτικής ενίσχυσης αφορά μόνο έκτακτες και εξαιρετικές περιστάσεις που ενδέχεται να αντιμετωπίσει κάποιο κράτος-μέλος.

"Η Κοινότητα δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλοι οργανισμοί δημοσίου δικαίου ή δημόσιες επιχειρήσεις των κρατών-μελών, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου. κανένα κράτος-μέλος δεν ευθύνεται για τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν οι κεντρικές κυβερνήσεις, οι περιφερειακές, τοπικές ή άλλες δημόσιες αρχές, άλλοι οργανισμοί δικαίου, ή δημόσιες επιχειρήσεις άλλου κράτους μέλους, ούτε τις αναλαμβάνει, με την επιφύλαξη των αμοιβαίων χρηματοοικονομικών εγγυήσεων για την από κοινού εκτέλεση ενός συγκεκριμένου έργου".

ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Όταν το Συμβούλιο αποφασίσει ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα ενός κράτους-μέλους είναι υπερβολικό, απευθύνει συστάσεις στο κράτος-μέλος αυτό, προκειμένου να τερματιστεί η κατάσταση αυτή εντός καθορισμένου χρονικού διαστήματος. Οι συστάσεις αυτές δεν ανακοινώνονται δημόσια. Εάν όμως, το Συμβούλιο διαπιστώσει ότι δεν ανελήφθη αποτελεσματική δράση σε εφαρμογή των συστάσεών του, εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος, τότε μπορεί να τις ανακοινώσει δημόσια.

Στην περίπτωση κατά την οποία ένα κράτος-μέλος επιμένει να μην εφαρμόζει τις συστάσεις του Συμβουλίου, τότε το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να ειδοποιήσει το κράτος-μέλος αυτό να λάβει, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μέτρα για την μείωση του ελλείμματος, για να αντιμετωπιστεί η κατάσταση αυτή.

Σε αυτή την περίπτωση, το Συμβούλιο μπορεί να ζητήσει από το εν λόγω κράτος να υποβάλει εκθέσεις σύμφωνα με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα, για να εξετάσει τις προσπάθειες προσαρμογής που καταβάλλει αυτό το κράτος-μέλος.

Εφόσον ένα κράτος-μέλος δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις που έχει λάβει το Συμβούλιο σύμφωνα με τα παραπάνω, τότε το Συμβούλιο μπορεί να αποφασίσει να εφαρμόσει ή αν εντάξει ένα ή περισσότερα από τα εξής μέτρα:

- Να απαιτήσει να δημοσιεύσει το εν λόγω κράτος-μέλος πρόσθετες πληροφορίες, τις οποίες ορίζει το Συμβούλιο, πριν εκδώσει ομολογίες και χρεόγραφα.
- Να καλέσει την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, να αναθεωρήσει την πολιτική δανεισμού που ασκεί έναντι του εν λόγω κράτους-μέλους.
- Να απαιτήσει από το εν λόγω κράτος-μέλος να καταθέσει ατόκως στην Κοινότητα ποσό κατάλληλου ύψους, έως ότου, κατά τη γνώμη του Συμβουλίου, διορθωθεί το υπερβολικό έλλειμμα.
- Να επιβάλλει πρόστιμα εύλογου ύψους.

ΤΑ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Το τρίτο στάδιο της ONE δεν προβλέπει ενιαία οικονομική πολιτική για τα κράτη-μέλη, σε αντίθεση με τα προβλεπόμενα για την νομισματική πολιτική. Τα κράτη-μέλη θα είναι ελεύθερα να ασκήσουν τις επιλογές τους στην οικονομική πολιτική, πάντα υπό τον περιορισμό της υγιούς οικονομικής διαχείρισης, δηλαδή χωρίς μεγάλα δημοσιονομικά ελλείμματα. Απλώς κατά το τρίτο στάδιο θα υπάρχει ανταγωνισμός των εθνικών οικονομικών πολιτικών, ώστε να εξασφαλίζεται η σύγκλιση των οικονομικών επιδόσεων.

Ας επαναλάβουμε τα λόγια του προέδρου Delor: "Σήμερα κυριαρχεί η γνώμη ότι η οικονομική πολιτική είναι η νομισματική πολιτική σαν τη δημοσιονομική πολιτική.

Δεν, συμμερίζονται τη γνώμη αυτή. Προσωπικά πιστεύω ότι η εξέλιξη των εισοδημάτων και του κόστους παραγωγής, η εξέλιξη της δομής της προσφοράς, η

χωροταξική πολιτική, η κοινωνική πολιτική, η διαμορφωτική πολιτική, όλα αυτά αποτελούν τμήμα της οικονομικής πολιτικής".

ΕΛΛΑΔΑ

Η Ελλάδα σχηματίζει μια χερσόνησο στο νότιο τμήμα της Ευρώπης και καλύπτει έκταση 131.1990 km². Η χώρα κατά κύριο λόγο ορεινή, χαρακτηρίζεται από την αντίθεση ανάμεσα στα υψηλά βουνά - ο Όλυμπος φτάνει τα 2.917m και στα γαλάζια νερά της Μεσογείου. Στο Ιόνιο και στο Αιγαίο Πέλαγος είναι διασκορπισμένα περισσότερα από 2.000 νησιά. Οι ακτές εκτείνονται σε μήκος 15.021 km. Τα νησιά καλύπτουν το 1/5 της συνολικής επιφάνειας. αρχίζουν από την Κέρκυρα (στα δυτικά) και φθάνουν μέχρι τη Ρόδο (ανατολικά) και στην Κρήτη (νότια). Από τα 2.000 νησιά κατοικούνται μόνο τα 136.

Η Ελλάδα είναι η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας που δεν συνορεύει άμεσα με άλλο κράτος-μέλος. Στον Βορά, μια μεθόριος μήκους 1.212 km χωρίζει την Ελλάδα από την Τουρκία, τη Βουλγαρία, την πρώην Γιουγκοσλαβία, Δημοκρατία την Μακεδονία και την Αλβανία.

Η καλλιεργούμενη έκταση καλύπτει το 44% του εδάφους και τα δάση το 43%.

Μεταξύ των σημαντικότερων ποταμών, αναφέρουμε τον Αχελώο και τον Αλιάκμονα.

Η Ελλάδα εξάγει γεωργικά προϊόντα: οπωροκηπευτικά, σταφίδα, καπνό, ελαιόλαδο και οίνο. Διαθέτει κοιτάσματα λιγνίτη και βωξίτη. Τελευταία βρέθηκαν κοιτάσματα πετρελαίου στο Βόρειο Αιγαίο.

Το ελληνικό ολικό δίκτυο ανέρχεται σε 40.600 km και το σιδηροδρομικό δίκτυο σε 2.480km.

Πρωτεύουσα είναι η Αθήνα. Η Ακρόπολη στο κέντρο της πόλης, είναι το Σύμβολο του αρχαίου πολιτισμού. Στην Αθήνα όπως και σε ολόκληρη την Ελλάδα, προκαλούν το θαυμασμό τα απομεινάρια όχι μόνο της αρχαιότητας,

αλλά και της ρωμαϊκής και της βυζαντινής εποχής. Μόνο στην Αθήνα είναι ανοιχτοί για το κοινό 15 αρχαιολογικοί χώροι, όπως η Ακρόπολη, ο Παρθενώνας, η αρχαία αγορά, οι στήλες του Ανδριανού, ναοί, μνημεία, μουσεία, αγάλματα και αμέτρητες εκκλησίες.

Σε ολόκληρη την υπόλοιπη χώρα μπορεί κανείς να επισκεφθεί πολυάριθμες αρχαιολογικές και ιστορικές τοποθεσίες. Μπορεί να θαυμάσει τους αρχαίους μαρμάρινους ναούς στους Δελφούς και στη Δήλο, το στάδιο των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων στην Ολυμπία, το αρχαίο Θέατρο της Επιδαύρου, τις Βυζαντινές εκκλησίες του Μυστρά, τον τάφο του Φιλίππου στη Μακεδονία, το ανάκτορο της Κνωσσού στην Κρήτη, τα Ενετικά κάστρα της Ρόδου και των Ιονίων Νήσων, καθώς και τοπικά μουσεία που εκτίθενται πολυάριθμα αντικείμενα τέχνης.

Άλλες μεγάλες πόλεις της χώρας είναι: Η Θεσσαλονίκη, στη Μακεδονία, η Πάτρα στην Πελοπόννησο, το Ηράκλειο στην Κρήτη, και η Λάρισα στην Κεντρική Ελλάδα.

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ο πληθυσμός της Ελλάδας ανέρχεται σε 10,5 εκατομμύρια. Η μέση πυκνότητα είναι 78 κάτοικοι ανά km². Οι περισσότεροι Έλληνες (96%) ανήκουν στην Ορθόδοξη Χριστιανική Εκκλησία. Επίσης η γλώσσα είναι η Νεοελληνική.

Ο ενεργός πληθυσμός κατανέμεται ως εξής:

- 21,6% στη γεωργία
- 28% στη βιομηχανία
- 51% στον τριτογενή τομέα

ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα όπως και στην υπόλοιπη Ευρώπη, τα δύο τρίτα του πληθυσμού ζουν σε πόλεις, δηλαδή σε ένα περιβάλλον όπου ο θόρυβος, η ρύπανση της ατμόσφαιρας, των υδάτων και της γης βρίσκονται στη βαρύτερη μορφή τους.

Σ' ολόκληρη τη Μεσόγειο το τοπίο έχει υποστεί μεγάλη αλλαγή τα τελευταία 30 χρόνια. Ωστόσο, η μέχρι πρόσφατα περιορισμένη επέμβαση του ανθρώπου, στη φύση καθιστά την Ελλάδα μian από τις πλουσιότερες χώρες της Ευρώπης όσον αφορά τη χλωρίδα και την πανίδα.

Προς το παρόν η Ελλάδα αντιμετωπίζει όλα τα προβλήματα που παρουσιάζονται σε χώρες με ταχεία ανάπτυξη. Οι συνέπειες αυτών των εξελίξεων, δεν είναι ακόμη αμετάκλητες. Για αυτούς τους λόγους πρέπει να παρέμβουμε τώρα, προτού επιδεινωθούν τα προβλήματα.

Ας υπολογίσουμε τις συνέπειες που έχει η ρύπανση της Αθήνας στην παραγωγικότητα της ελληνικής βιομηχανίας θα δούμε ότι είναι πολύ σοβαρές. Η δράση για την προστασία του περιβάλλοντος δεν είναι αποκλειστικότητα των περιβαλλοντολόγων αλλά ένα θέμα μα που αφορά το σύνολο της κοινωνίας μας.

Η υπεριώδης ακτινοβολία έχει αυξηθεί κατά 15%. Ένα τέτοιο περιβαλλοντολογικό θέμα υπερβαίνει κάθε εθνική πολιτική.

Απαιτεί συντονισμένες διεθνείς προσπάθειες. Αν εξετάσουμε τις θάλασσες και τις ακτές μας, τα βουνά και τις πεδιάδες, τον αέρα και το νερό μας, αντιμετωπίζουμε την αναντίρρητη επιλογή. Ή θα δράσουμε τώρα ή θα χάσουμε μια για πάντα την κληρονομιά μας.

Ο αέρας

Η δράση που έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση κατά της ρύπανσης από το διοξείδιο του θείου, το μόλυβδο και τους χλωροφθοράνθρακες, έχει ως

αποτέλεσμα τη μείωσή τους. Στις πόλεις μας το συνδυασμένο αποτέλεσμα των ρύπων, λόγω των εκπομπών των οχημάτων, αποτελεί συνεχή απειλή για τη δημόσια υγεία και το περιβάλλον όπως φαίνεται από το οξύ πρόβλημα της ατμοσφαιρικής ρύπανσης της Αθήνας.

Το νερό

Η αναλογία των παράκτιων υδάτων που έχουν υποβαθμιστεί από τη ρύπανση και ιδιαίτερα τον ευτροφισμό παρουσιάζει αύξηση.

Οι μεσογειακές χώρες αντιμετωπίζουν μείζον πρόβλημα διαχείρισης των υδάτινων πόρων που είναι αποτέλεσμα της ραγδαίως αυξανόμενης ζήτησης. Η ποιότητα του νερού κολύμβησης δείχνει την κατάσταση του θαλάσσιου περιβάλλοντος και επηρεάζει την τουριστική βιομηχανία.

Δασικές πυρκαγιές και διάβρωση του εδάφους

Η Ελλάδα διατρέχει υψηλό κίνδυνο διάβρωσης του εδάφους. Σε πολλές περιοχές της Ελλάδας παρουσιάστηκε ο υψηλότερος κίνδυνος δασικών πυρκαγιών που έχει σημειωθεί σε ολόκληρη τη μεσογειακή λεκάνη.

Διάθεση αποβλήτων

Σε ολόκληρη την Κοινότητα ο όγκος των αποβλήτων αυξάνει γρηγορότερα από την δυνατότητα επεξεργασίας, ανακύκλωσης και διάθεσής τους. Στην Ελλάδα αναμένεται τα επόμενα χρόνια μεγάλη αύξηση των βιομηχανικών αποβλήτων. Για την αντιμετώπιση αυτού του επείγοντος προβλήματος διατίθενται κοινοτικά κεφάλαια.

Βιότοποι και Βιοποικιλότητα

Αν δεν γίνει προσπάθεια να επιτευχθεί ανάπτυξη, η Ελλάδα μία από τις πλουσιότερες χώρες της Ευρώπης σε βιολογική ποικιλία.

Θα αντιμετωπίσει σοβαρή μείωση της πανίδας και της λωρίδας της.

Οι υδροβιότοποι απειλούνται από τη ρύπανση, τη βιομηχανική ανάπτυξη, τον τουρισμό και την αλόγιστη υδροληψία. Στο πλαίσιο των κοινοτικών οδηγιών για τα πουλιά και τα ενδιαιτήματα ζητείται από κάθε κράτος να ορίσει και να επιληφθεί περιοχών που απαιτούν ειδική προστασία.

Η ΔΡΑΣΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η χρηματοδότηση για το περιβάλλον προέρχεται από πολλές διαφορετικές υπηρεσίες της Επιτροπής. Ο στόχος να συμφιλιωθούν η περιβαλλοντική και η αναπτυξιακή πολιτική δεν έχει πάντοτε επιτυχή έκβαση. Για να αποφευχθούν ορισμένα μέσα εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Πολιτικής για το περιβάλλον και ιδιαίτερα η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Πράγματι αυτή η προληπτική αρχή έχει ενσωματωθεί στους μηχανισμούς χρηματοδότησης της Κοινότητας.

Τα διαρθρωτικά ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρέχουν οικονομική ενίσχυση στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές.

Τα κεφάλαια αυτά έχουν χρησιμοποιηθεί για τη χρηματοδότηση περιβαλλοντικών δράσεων, στο πλαίσιο σημαντικών προγραμμάτων του Κοινοτικού πλαισίου Στήριξης για την Ελλάδα.

ENVIREG:

Το ENVIREG, Κοινοτική Πρωτοβουλία που συγχρηματοδοτείται από την ελληνική κυβέρνηση είναι ένα πρόγραμμα 130,6εκ. ECU και δημιουργήθηκε για

να βοηθήσει τις τοπικές αρχές να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα ρύπανσης με συγκεκριμένα μέτρα με την παροχή πληροφοριών και τεχνικής βοήθειας καθώς και με προγράμματα κατάρτισης. Οι κυριότεροι στόχοι του ENVIREG είναι:

- Μείωση της ρύπανσης των ακτών ιδιαίτερα με την κατασκευή και τον εκσυγχρονισμό των μονάδων επεξεργασίας αστικών αποβλήτων, τη διαχείριση και τη διάθεση των οικιακών απορριμμάτων, την έρευνα σχετικά με τις χρήσεις στη γεωργία των φυσικών λιπασμάτων και τη δημιουργία λιμενικών εγκαταστάσεων για τη διάθεση και την επεξεργασία των λυμάτων των πλοίων.
- Προστασία των παράκτιων βιοτόπων.
- Διάθεση τοξικών και επικίνδυνων αποβλήτων.
- Τεχνογνωσία και κατάρτιση.

Η Κοινότητα συνεισέφερε 17εκ. ECU στο ελληνικό εθνικό πρόγραμμα για το περιβάλλον συνολικού κόστους 25εκ. ECU προκειμένου να εκτελεστεί ένα ευρύ φάσμα περιβαλλοντικών δράσεων.

Οι δράσεις αυτές αφορούν την ατμοσφαιρική ρύπανση, την προστασία των βιοτόπων τη μείωση των θορύβων, τη διαχείριση του εδάφους και των αποβλήτων, τον έλεγχο της ποιότητας των υδάτων. Τις δασικές πυρκαγιές και την ανάπτυξη και χρησιμοποίηση βιολογικών φυτοφαρμάκων.

Στο πλαίσιο του κοινοτικού πλαισίου Στήριξης οι 13 ελληνικές περιφέρειες έτυχαν, σημαντικής χρηματοδότησης.

**ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ
ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΗΚΑΝ ΣΗΜΕΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ LIFE ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ:**

- Πρόγραμμα διαχείρισης του οικοσυστήματος των λιμνοθαλασσών, Τσουκαλίου, Αυγερής, Ροζιάν και Λαγαρού στον ΑΜβρακικό Κόλπο - Δυτική Ελλάδα.
- Πρόγραμμα διατήρησης και διαχείρισης του πλέγματος των υγροβιότοπων της λίμνης Μητρικού - Βόρεια Ελλάδα.
- Πρόγραμμα διαχείρισης, αποκατάστασης και συντήρησης του πλέγματος των Λιμνοθαλασσών Μεσολογγίου - Δυτική Ελλάδα.
- Εγκαθίδρυση και πρώτη φάση λειτουργίας του Ελληνικού Κέντρου Υγροβιότοπων.
- Αποκατάσταση των δασικών περιοχών και οικολογική διαχείριση της ευρύτερης περιοχής της μονής του Σίμωνος Πέτρα στο Άγιο Όρος - βόρεια Ελλάδα.
- Προστασία της προστατευόμενης περιοχής Δαδιάς-Σουφλίου- Βόρεια Ελλάδα.
- Πρόγραμμα διατήρησης του Ιονίου Πελάγους όσον αφορά τα ενδαιτήματα των απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών - Δυτική Ελλάδα.
- Εθνικό πρόγραμμα για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.
- Πρώτη φάση αποκατάστασης, διατήρησης, και διαχείρισης των εθνικών δρυμών.

Τ.Κ.Π.Σ. (Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης)

ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης συνιστά συμφωνία ανάμεσα στην επιτροπή και την ελληνική κυβέρνηση για τους στόχους και τις προτεραιότητες που αφορούν τη χρησιμοποίηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων.

Από τα σχέδια που υπέβαλαν οι ελληνικές αρχές, η Επιτροπή έδωσε βάρος σε τέσσερις τομείς ζωτικής σημασίας.

- (α) Στην ανάγκη να πραγματοποιηθούν μεγάλες επενδύσεις σε μεγάλα έργα υποδομής.
- (β) Στη ριζική αναθεώρηση της βιομηχανικής στρατηγικής.
- (γ) Στους Μηχανισμούς για τη βελτίωση της ποιότητας των ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης.
- (δ) Σε μια νέα προσέγγιση στο δημόσιο τομέα σε θέματα διαχείρισης.

Οι ελληνικές αρχές αναγνωρίζουν τη σημασία αυτών των θεμάτων, γεγονός που σημαίνει ότι και οι δύο πλευρές αποδέχονται τη στρατηγική που διέπει το αναθεωρημένο σχέδιο.

Η Επιτροπή κατάρτισε το Κ.Π.Σ. έχοντας υπόψη την ίδια βασική στρατηγική.

Το Κ.Π.Σ. βασίζεται στην παροχή περισσότερων κινήτρων για επενδύσεις:

- (α) Στον παραγωγικό τομέα [που θα επιτευχθούν με ειδικά μέτρα τα οποία προορίζονταν δημιουργήσουν το κατάλληλο κλίμα που θα αναστρέψει την μακροπρόθεσμη τάση για την μη πραγματοποίηση επενδύσεων.
- (β) Σε έργα υποδομής που συνδέονται άμεσα με τον παραγωγικό τομέα, όπως οι μεταφορές, οι τηλεπικοινωνίες, η ενέργεια. Στην περίπτωση αυτή το Κ.Π.Σ. προτείνει την πραγματοποίηση μαζικών επενδύσεων σε μεγάλα έργα υποδομής, επιδιώκοντας την εισροή ιδιωτικού κεφαλαίου, για τη χρηματοδότηση των έργων.
- (γ) Στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού για να επανδρώσει τις επενδύσεις που θα έχουν σαν αποτέλεσμα την αύξηση της παραγωγικότητας.

Η Ελληνική οικονομία πρέπει να αναπτύξει την επιστημονική και τεχνολογική βάση της οικονομικής δραστηριότητας. Για αν επιτύχει είναι αναγκαία η ύπαρξη εκπαιδευμένου καλά ανθρώπινου δυναμικού που να έχει απαιτούμενες ειδικεύσεις στη χρησιμοποίηση προηγμένων τεχνολογιών και την ικανότητα προσαρμογής σε ένα μεταβαλλόμενο εργασιακό περιβάλλον. Το σύστημα εκπαίδευσης Επαγγελματικής κατάρτισης σε συνδυασμό με άλλα ενεργά μέτρα για την αγορά εργασίας μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην ενεργοποίηση της οικονομικής ανάπτυξης και της ανάπτυξης της απασχόλησης, εφόσον αποβλέπουν στην υλοποίηση αυτών των στόχων και χρηματοδοτούνται επαρκώς.

ΜΕΙΩΣΗ ΤΟΥ ΒΑΘΜΟΥ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Μεταφορές

Η ανάπτυξη των υποδομών αποτελεί αναμφίβολα μια από τις ζωτικές προτεραιότητες, εφόσον από αυτές εξαρτάται η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας. Το κενό που πρέπει να καλυφθεί από ποσοτική και ποιοτική άποψη, είναι πολύ μεγάλο σε όλες τις συνιστώσες του τομέα και δικαιολογείται να δοθεί σε αυτόν εξαιρετική προσοχή και προτεραιότητα.

Οι αναλύσεις που έχουν γίνει για τον καθορισμό των αναγκών του τομέα συνέβαλαν στον καθορισμό αξόνων προτεραιότητας που συνδέονται με τη γεωγραφική κατανομή των βασικών αστικών και οικονομικών κέντρων της χώρας και τη διάνοιξη μιας ολικής πρόσβασης προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επικοινωνίες

Η Ελλάδα διαθέτει εντυπωσιακά μεγάλο αριθμό τηλεφωνικών γραμμών. Από την άλλη πλευρά η ποιότητα των υπηρεσιών είναι εξαιρετικά κακή. Η Ελλάδα, έχει πάρα πολύ μεγάλη λίστα αναμονής, το μικρότερο ψηφιακό δίκτυο στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επίσης προτείνεται η ενίσχυση ενός σχετικά μικρής κλίμακας άλλους σημαντικού μέτρου για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής ταχυδρομικής υπηρεσίας. Το μέτρο αυτό θα εφαρμοστεί στο πλαίσιο ενός προγράμματος δράσης που θα είναι σύμφωνο με τα πορίσματα μίας στρατηγικής μελέτης των ΕΠΤΑ. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές είναι αναγκαίες για τον εκσυγχρονισμό των ΕΠΤΑ στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που απορρέουν από την κοινοτική νομοθεσία σε αυτόν τον τομέα. Κύριος στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα γενικό πλαίσιο για την βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη ανάπτυξη των ταχυδρομικών υπηρεσιών.

Ενέργεια

Τα μέτρα που αφορούν τον τομέα της ενέργεια θα ενταχθούν σε ένα επιχειρησιακό πρόγραμμα που καλύπτει το σύνολο του τομέα και τη συνέχιση του έργου για την εισαγωγή φυσικού αερίου στην Ελλάδα.

Η σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου ενέργειας θα αποτελέσει το πρώτο βήμα για τον καθορισμό μιας ενεργειακής πολιτικής και μίας σφαιρικής στρατηγικής στον τομέα αυτό.

Αστική Ανάπτυξη

Για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της αστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα, έχουν προβλεφθεί στα περιφερειακά προγράμματα ορισμένες παρεμβάσεις σε αυτό το τομέα για τις σημαντικότερες πόλεις της χώρας. Πρόκειται ιδίως για τον

εκσυγχρονισμό των δημοσίων υποδομών για τις ιστορικές συνοικίες και για τη διαχείριση εγκαταλειμμένων βιομηχανικών χώρων και των περιοχών με υποβαθμισμένο περιβάλλον. Λόγω του μεγέθους και της σπουδαιότητας τους, τα έργα του μετρό της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, τα οποία είναι συμπληρωματικά των ενεργειών που καλύπτονται από τα σχετικά περιφερειακά προγράμματα, υπάγονται σε ένα χωριστό επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Υγεία και Κοινωνική Πρόνοια

Για να μειωθούν οι παρατηρούμενες ελλείψεις και για να βελτιωθεί η ποιότητα των παρεχόμενων υγειονομικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, προβλέπεται να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων και για την βελτίωση της οργάνωσης και της διαχείρισης των υγειονομικών υπηρεσιών και των επιδόσεων του προσωπικού, με στόχο να αυξηθεί το επίπεδο της αποτελεσματικότητας του συστήματος.

Για την υλοποίηση αυτών των στόχων προβλέπεται η εφαρμογή των ακόλουθων ενεργειών:

- Εκσυγχρονισμός της υποδομής και του επιστημονικού εξοπλισμού των υγειονομικών ιδρυμάτων στις περιφέρειες που αντιμετωπίζουν ελλείψεις σε αυτόν τον τομέα. Ορισμένες από τις ενέργειες αυτές θα εφαρμοσθούν στο πλαίσιο των περιφερειακών προγραμμάτων.
- Ολοκληρωμένες ενέργειες εκσυγχρονισμού της διαχείρισης των νοσοκομείων και των άλλων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης ενός συστήματος πληροφορικής για τις υγειονομικές υπηρεσίες.
- Κατάρτιση του προσωπικού στον τομέα της υγείας, που περιλαμβάνει τη βασική επαγγελματική κατάρτιση καθώς και τη διαρκή κατάρτιση και την επανεκπαίδευση του υπάρχοντος προσωπικού.
- Δημιουργία και έναρξη της λειτουργίας ενός εθνικού κέντρου αιμοδοσίας.

Βιομηχανία και Υπηρεσίες

Αν και η βιομηχανία κατέχει σημαντική θέση στην Ελληνική Οικονομία, το σχετικό μερίδιο της μειώνεται.

Η διάθρωση της χαρακτηρίζεται από μικρές επιχειρήσεις και κατά τα τελευταία έτη δεν σημειώθηκε καμία σημαντική εξέλιξη προς την κατεύθυνση αυτή.

Οι προβλεπόμενοι βασικοί άξονες παρέμβασης για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι οι εξής:

(α) Η ενίσχυση για τη δημιουργία νέων αποδοτικών επιχειρήσεων και η στήριξη του εκσυγχρονισμού του υπάρχοντος βιομηχανικού ιστού:

Με τη δημιουργία συστημάτων ενισχύσεως προσαρμοσμένων στις ανάγκες των μεγάλων εγχώριων και ξένων επενδυτών.

Με τη χρηματοδότηση ενεργειών στο πλαίσιο στρατηγικών σχεδίων που υποβάλλουν οι επιχειρήσεις οι οποίες διαθέτουν ένα δυναμικό που θα τους επιτρέψει αν γίνουν ανταγωνιστικές σε διεθνή κλίμακα.

Με ένα καθεστώς περιφερειακών ενισχύσεων περιορισμένης χρηματοδοτικής κλίμακας.

(β) Η βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και των βιομηχανικών υποδομών.

(γ) Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

(δ) Η Ενέργεια επαγγελματικής κατάρτισης.

Θα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο στρατηγικών σχεδίων.

Έρευνα και Τεχνολογία

Παρά τα προβλήματα η έρευνα και τεχνολογία στην Ελλάδα παρουσίασε ενθαρρυντικά δείγματα. Ορισμένες ερευνητικές μονάδες είναι εξαιρετικά δραστήριες, ιδίως σε ότι αφορά τη συμμετοχή τους στα κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα. Η εφαρμογή της στρατηγικής για να επιτευχθούν οι στόχοι της κοινότητας είναι:

- 1.** Η αύξηση των ακαθάριστων δαπανών για την Ε και ΤΑ'.
- 2.** Την αύξηση των ιδιωτικών κεφαλαίων που επενδύονται στην Ε και ΤΑ και την ποιοτική βελτίωση της προσπάθειας των επιχειρήσεων.
- 3.** Τη μεταφορά τεχνολογίας και τη στήριξη των καινοτομιών με στόχο την αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων.
- 4.** Την αναδιάρθρωση και τη βελτίωση της υποδομής της ήδη υπάρχουσας Ε και ΤΑ καθώς και τη διεύρυνσή της.
- 5.** Την αξιοποίηση και την ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της Ε και ΤΑ της χώρας, με σκοπό να αυξηθεί ο αριθμός των ερευνητών.

Τουρισμός και Πολιτισμός

Ο τουρισμός αποτελεί ένα σημαντικό αναπτυξιακό παράγοντα για την ελληνική οικονομία και κατέχει κυρίαρχη θέση στον τριτογενή τομέα. Στον τουρισμό απασχολείται το 10% του ενεργού πληθυσμού κατά την περίοδο αιχμής.

Ο αριθμός των τουριστών παρουσιάζει μια σταθερή ανοδική τάση στην Ελλάδα και η εξέλιξη αυτή θα πρέπει να συνεχιστεί με τον ίδιο τουλάχιστον ρυθμό κατά τα επόμενα έτη για αυτό θα πρέπει να ακολουθηθούν ορισμένες προτεραιότητες παρέμβασης:

- (α) Ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών επιχειρήσεων, ο οποίος όμως δεν πρέπει να έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση του αριθμού των κλινών. Οι παρεμβάσεις θα βασίζονται σε στρατηγικά σχέδια τα οποία υποβάλλουν οι επιχειρήσεις που επιθυμούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστικότητά τους με την προσφορά ενός πλουσιότερου και καλύτερης ποιότητας τουριστικού προϊόντος. Οι χρηματοδοτούμενες ενέργειες δεν θα αφορούν μόνο τον υλικό εξοπλισμό, αλλά θα καλύπτουν το σύνολο των μέτρων που είναι αναγκαία για την επίτευξη του στόχου της ανταγωνιστικότητας.
- (β) Σε τουριστικές περιοχές που διαθέτουν επαρκή δυνατότητα στέγασης και εφόσον υπάρχει αποδεδειγμένη ανάγκη, η χρηματοδότηση κοινών υποδομών που αποβλέπουν στην βελτίωση του φάσματος και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών.
- (γ) Η ισόρροπη ανάπτυξη ενός περιορισμένου αριθμού νέων τουριστικών πόλεων σύμφωνα με μια ολοκληρωμένη προσέγγιση.
- (δ) Ενέργειες περιορισμένης χρηματοδότησης του τοπικού ενδιαφέροντος που θα συμβάλλουν στη διαφοροποίηση της προσφοράς σε τομείς όπως ο τουρισμός σε ιαματικές πηγές, ο οικολογικός και πολιτιστικός τουρισμός και ο τουρισμός σε ορατές περιοχές.
- (ε) Θα χρηματοδοτηθούν ενέργειες επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο στρατηγικών σχεδίων που θα καταρτισθούν από τις επιχειρήσεις. Οι ενέργειες αυτές θα υπόκεινται στους κανόνες πιστοποιήσεων που προβλέπει το εθνικό σύστημα διαρκούς κατάρτισης.

Γεωργία και Αγροτική Ανάπτυξη

Οι διαρθρώσεις στήριξης της γεωργίας είναι ανεπαρκής. η έλλειψη μιας αποτελεσματικής πολιτικής για τη διάθεση των προϊόντων στην αγορά σε συνδυασμό με την έλλειψη ισορροπίας ανάμεσα σε ορισμένα προϊόντα έχουν συνέπεια τη μείωση της ανταγωνιστικότητας.

Το αγροτικό περιβάλλον δέχεται πολλαπλές πιέσεις που προέρχονται από την συχνή άλογη εκμετάλλευση των πόρων και από τις δύσκολες φυσικές συνθήκες.

Σε συνάρτηση με τους χρηματοδοτικούς πόρους που θα διατεθούν και την απαραίτητη συγκέντρωση των παρεμβάσεων, οι ειδικοί στόχοι προτεραιότητας είναι οι εξής:

- (α) Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας.
- (β) Εκσυγχρονισμός των γεωργικών διαρθρώσεων και της υποδομής.
- (γ) Αγροτική ανάπτυξη.

Αλιεία

Η αλιεία υπήρξε ανέκαθεν μια παραδοσιακή δραστηριότητα για πολλές παράκτιες περιοχές της Ελλάδας και ιδίως για τα νησιά. οι δυσκολίες που αντιμετωπίζει είναι:

Το γεγονός ότι τα αλιευτικά σκάφη είναι παλαιά, η άνιση γεωμορφολογική διαμόρφωση των πυθμένων των ζωνών αλιείας που είναι συχνά εκτεθειμένες στους κινδύνους της ρύπανσης, η έλλειψη χρησιμοποίησης σύγχρονων τεχνολογιών από τη βιομηχανία μεταποίησης, η ανεπάρκεια των δικτύων εμπορίας, η ταχεία ανάπτυξη της θαλάσσιας υδατοκαλλιέργειας σε σχέση με τον περιορισμένο αριθμό νέων αγορών, η έλλειψη διαρκούς επαγγελματικής κατάρτισης των επαγγελματιών αλιέων, η έλλειψη προσαρμογής των ερευνητικών δραστηριοτήτων αλιείας, καθώς και η μεγάλη ανεπάρκεια των θαλάσσιων και χερσαίων υποδομών.

Η στρατηγική που καθορίστηκε για τα επόμενα χρόνια έχει στόχο να εγγυηθεί τη βιωσιμότητα της αλιευτικής δραστηριότητας με τον εκσυγχρονισμό των πιο πάνω τομέων, για την υλοποίησή τους προβλέπονται οι ακόλουθες παρεμβάσεις:

- Προσαρμογή της αλιευτικής δραστηριότητας.
- Ανανέωση και εκσυγχρονισμός του αλιευτικού στόλου.

- Υδατοκαλλιέργεια.
- Προστατευόμενες θαλάσσιες ζώνες.
- Εξοπλισμός των αλιευτικών λιμένων.
- Μεταποίηση και εμπορία των προϊόντων. Προώθηση των προϊόντων.
- Η υποδομή σε λιμάνια και λιμνοθάλασσες.
- Έρευνα στον αλιευτικό τομέα.
- Επαγγελματική κατάρτιση και κοινωνική στήριξη.
- Τεχνική βοήθεια.

Εκπαίδευση και Επαγγελματική Κατάρτιση

Η κατάσταση της εκπαίδευσης και της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα υστερεί σε σχέση με το μέσο όρο της κοινότητας, παρά τις σοβαρές προσπάθειες που καταβάλλονται τελευταία .

Οι χαμηλές δημόσιες δαπάνες για την παιδεία στην Ελλάδα, σε σύγκριση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες τόσο σε όρους δημοσίων δαπανών ανά σπουδαστή, όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ εξακολουθούν να αποτελούν σημαντικό πρόβλημα.

Η δράση της Κοινότητας πρέπει να επικεντρωθεί γύρω από τους ακόλουθους βασικούς στόχους:

- Να αποκτήσουν όλοι οι νέοι ηλικίας από 15 έως 20 ετών πρόσβαση στην επαγγελματική κατάρτιση και την εκπαίδευση.
- Να ενισχυθεί, να αναμορφωθεί, να αναβαθμιστεί και να αναπτυχθεί η εκπαίδευση και η αρχική επαγγελματική κατάρτιση, ώστε να αποκτήσουν μεγαλύτερη ευελιξία, να προσελκύσουν τους σπουδαστές και αν λαμβάνουν υπόψη τις πρόσφατες εξελίξεις και τις ανάγκες της αγοράς.
- Να βελτιωθούν οι υποδομές, συμπεριλαμβανομένων των βιβλιοθηκών και του εκπαιδευτικού εξοπλισμού που είναι απαραίτητα για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων.

Προτεραιότητα θα δοθεί στα παρακάτω:

- Στην εξασφάλιση, την ανταγωνιστικότητα και της απασχόλησης για τους νέους ηλικίας κάτω των 20 ετών να έχουν πρόσβαση σε μια αναγνωρισμένη μορφή εκπαίδευσης, ή επαγγελματικής κατάρτισης, που να περιλαμβάνονται προγράμματα επαγγελματικής κατάστασης και απασχόλησης.
- Στην ενίσχυση της μεταϋποχρεωτικής δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με στόχο να καταστεί περισσότερο ευέλικτη και προσανατολισμένη στις ανάγκες της αγοράς στον εκσυγχρονισμό, εμπλουτισμό και την προσαρμογή των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και προγραμμάτων σπουδών:
- Στην επιμόρφωση των καθηγητών, των εκπαιδευτικών, των διευθυντών σχολείων, των εκπαιδευτικών συμβούλων και του λοιπού προσωπικού.
- Στην ανάπτυξη και αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, δεδομένου του ρόλου της για την ανταγωνιστικότητα. Στη βελτίωση της διαχείρισης των Πανεπιστημιακών ιδρυμάτων, στην αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τρέχουσες ανάγκες της αγοράς.
- Στην καλύτερη σύνδεση όλων των βαθμίδων του εκπαιδευτικού συστήματος με την πραγματική οικονομική δραστηριότητα και στην βελτίωση της δυνατότητας ανταπόκρισης του συστήματος εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στις οικονομικές και τεχνολογικές εξελίξεις.
- Στο διοικητικό εκσυγχρονισμό των κεντρικών και των περιφερειακών υπηρεσιών και Υπουργείου παιδείας, προκειμένου αν διευρυνθούν και αν στηριχθούν η μεταρρύθμιση και αναβάθμιση του εκπαιδευτικού συστήματος.

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΘΕΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Για την προσαρμογή της ελληνικής οικονομίας, στις οικονομίες των άλλων κοινωνικών εταίρων το πακέτο Ντελόρ προβλέπει την χορήγηση ECU.

Τα ποσά αυτά διατίθενται για την κατανομή μεγάλων έργων υποδομής την προώθηση της τεχνολογικής έρευνας και την αναζωογόνηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Με τα έργα υποδομής, όπως το αεροδρόμιο των Σπάτων, η ζεύξη του Ρίου-Αντιρρίου, η εκτροπή του Αχελώου, Το Μετρό, θα δημιουργηθούν χιλιάδες κενές θέσεις εργασίας και θα κτυπηθούν αποφασιστικά, η ανεργία και η ύφεση.

Έτσι, δεν θα έχουμε μόνο μείωση του πληθυσμού, που είναι ένας από τους όρους προσαρμογής της οικονομίας μας στην διάρκεια της τρίτης φάσης της ΟΝΕ, αλλά και μείωση της ανεργίας και της ύφεσης.

Υποχρέωσή μας είναι να μειώσουμε τον πληθωρισμό 1,5 μονάδα κάτω του μέσου όρου των τριών καλύτερων κρατών-μελών στον τομέα αυτό. Επίσης πρέπει να μειώσουμε το ποσοστό του δημοσιονομικού ελλείμματος γύρω στο 3% και του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος. Το να μειώσουμε το ποσοστό του δημοσίου χρέους σημαίνει ότι με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ, θα εξυγιάνουμε και θα εκσυγχρονίσουμε την οικονομία μας.

Η υιοθέτηση του ενιαίου νομίσματος στην ΕΟΧ, του ECU και θα μας απαλλάξει από το άγχος της αστάθειας της ελληνικής δραχμής. τα κέρδη της ελληνικής οικονομίας και των Ελλήνων πολιτών από την υλοποίηση της Συνθήκης θα είναι τεράστια και στον κοινωνικό τομέα. τα αγαθά και υπηρεσίες διακινούνται ελεύθερα και ο Έλληνας έχει την ευρωπαϊκή ιθαγένεια, μπορεί να εγκαθίσταται σε οποιαδήποτε χώρα της Ευρώπης επιθυμεί και θα μπορεί να ψηφίζει και να ψηφίζεται σε αυτήν τις ευρωπαϊκές εκλογές.

Για την σύγκλιση των οικονομιών πέρα από τους τυπικούς όρους που μπήκαν στο Μάαστριχτ, οι οποίοι είναι το δημόσιο χρέος θα πρέπει αν είναι το 60% του ΑΕΠ. Ο πληθωρισμός, το δημόσιο έλλειμμα και τα επιτόκια θα πρέπει να φθάσουν νούμερα σύμφωνα με αποφάσεις της ΣΥνθήκης. Αλλά για την ελληνική πραγματικότητα θα πρέπει να μουν και κάποιοι άλλοι στόχοι, πρώτος στόχος είναι το χτύπημα της παραοικονομίας, φοροδιαφυγής, της φοροδιαφυγής και της φοροαπαλλαγής. Η παραοικονομία είναι το 40% της οικονομίας της Ελλάδας.

Δεύτερος στόχος είναι να ανεβάσουμε το ελληνικό κατά κεφαλήν εισόδημα σε σχέση με το κοινοτικό.

Ο τρίτος στόχος είναι η αναδιάρθρωση των δομών του ελληνικού ΑΕΠ και των εργαζόμενων σε αυτές.

Το 56% του ΑΕΠ παράγεται από τις υπηρεσίες και εργάζεται το 47% του ελληνικού πληθυσμού. Ενώ στην ΕΥΡήπη δουλεύει το 52% με 60% του πληθυσμού και παράγεται το 50% με 60% του ΑΕΠ.

Η Συνθήκη του Μάαστριχτ αποτέλεσε σημείο ισορροπίας μεταξύ πολλών ετερόκλητων επιδιώξεων. Αυτό το γεγονός μας δείχνει ότι πρέπει να παλέψουμε με σκληρές διαπραγματεύσεις. Όταν μας αφαιρείται το δικαίωμα της νομισματικής πολιτικής οι πλούσιες χώρες του Βορρά θα πρέπει να πληρώσουν το κόστος μέσα από τη δημοσιονομική πολιτική και όχι να δυσκολεύονται.

Πρέπει να δώσουμε μάχη αν δεν θέλουμε η ευρωπαϊκή ένωση αν εξελιχθεί σε βάθρο οικονομικά ισχυρών πρωταθλητών της οικονομίας, πρέπει να εξελιχθεί σε βάθρο προστασίας των καταναλωτών απέναντι στην αγορά και προπαντός των εργαζόμενων απέναντι στην ανεργία.

ΑΝΤΛΗΣΗ ΠΟΡΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Το πρόγραμμα Σύγκλισης και το πακέτο Ντελόρ θα εναρμονίσει την Οικονομία μας με της οικονομίες των άλλων κρατών της Κοινότητας.

Η χώρα μας είναι επικεφαλής των χωρών με καθαρή ανάληψη φόρων από τον Κοινοτικό προϋπολογισμό, μπορεί να θεωρείται από τις πιο κερδισμένες. Από τις διαπραγματεύσεις και την στρατηγική που θα ακολουθήσει η ελληνική πλευρά θα τροποποιηθεί η εκμετάλλευση των κοινοτικών κονδυλίων.

Η μέχρι σήμερα εμπειρία από την αξιοποίηση των πόρων των Κοινοτικών Ταμείων δεν είναι η επιθυμητή.

Η ισότιμη συμμετοχή της Ελλάδας στην Συνθήκη του Μάαστριχτ στους τομείς της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, προσφέρει νέες ευκαιρίες

για τον εκσυγχρονισμό της παραγωγής, της μεταποίησης την παιδείας, της υγείας, του περιβάλλοντος, της οικονομίας και φυσικά της ίδιας μας της κοινωνίας. Γιατί πλέον για να γίνει ο εκσυγχρονισμός σε όλους τους τομείς της κοινωνικής και οικονομικής ζωής της χώρας περνάει μέσα από την χρήση και αξιοποίηση της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης.

Για αυτό η Ελλάδα με την παρουσία της στις ευρωπαϊκές Κοινότητες, σε ισόβαθμη βάση, θα αποκτήσει την τεχνολογική δυνατότητα που την χρειάζεται για να επενδύσει στην οικονομική ανάπτυξη του αύριο.

Η Ελλάδα για την τεχνολογική ανάπτυξη και έρευνα δαπανά το μικρότερο αντίστοιχο ποσοστό του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος σε σχέση με τα άλλα κράτη-μέλη.

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι μόνον οι επιχειρήσεις όπου δαπανούν για να εκσυγχρονιστούν θα μπορέσουν να επιβιώσουν στην Ευρώπη του 2000.

Χρειάζεται πρόγραμμα στην έρευνα και στην τεχνολογία και μετά προσαρμογή της παραγωγής για να αντεπεξέλθουμε στον διεθνή ανταγωνισμό.

Η ΚΟΙΝΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η κοινή Αγροτική πολιτική για του 5 Ευρωπαίους αγρότες αλλά και για τους Έλληνες αγρότες είχε οφέλη ιδιαίτερα μεγάλα και γνωστά.

Η επιτυχία της Κοινής Αγροτικής πολιτικής είχε εξαιρετικά μεγάλες διαστάσεις επηρεάζοντας την οικονομική, την κοινωνική και την πολιτική ζωή ολόκληρης της Ευρώπης. Πέτυχε την ασφάλεια των τροφίμων πάνω στην οποία θεμελιώθηκε η οικονομική και κοινωνική ευημερία, και έλυσε μια Ευρώπη γίγαντα στην παγκόσμια παραγωγή τροφίμων.

Αυτό οφείλεται στο ότι η Κοινότητα κάνει μια σημαντική προσπάθεια να οργανώσει μια νέα ορθολογική βάση στις δαπάνες τις γεωργίας, ανταποκρινόμενη στις διεθνείς υποχρεώσεις της. Η χώρα μας από αυτή την

προσπάθεια βγαίνει ιδιαίτερα ωφελημένη, τόσο στους καταναλωτές όσο και στους παραγωγούς.

Στην πορεία της κοινής Αγροτικής πολιτικής η χώρα μας θα μπορεί μέσα από το κοινοτικό πλαίσιο αν ανταποκριθεί με επιτυχία στις διεθνείς πιέσεις και διεθνείς προσβάσεις.

ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Σ' αυτή την πορεία ένα από τα μεγάλα προβλήματα είναι και το ασφαλιστικό. Εδώ ζητείται μια διπλή σύγκλιση. Σύγκλιση εσωτερική και σύγκλιση εξωτερική. Πρέπει να εξαλείψουμε τις εσωτερικές ανισότητες και μειώσουμε την απόσταση που μας χωρίζει από τους Ευρωπαίους εταίρους.

Τα προβλήματα του ασφαλιστικού είναι: τα εξωπραγματικά όρια στην ηλικία και τους όρους συνταξιοδότησης.

Οι υπεράριθμοι ανάπηροι και το ότι οι συντάξεις είναι μεγαλύτερες πολλές φορές από των εν ενεργεία μισθούς.

ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η Κοινότητα υποστηρίζει ότι πρέπει να υλοποιήσει για τα κράτη-μέλη την βελτίωση του περιβάλλοντος της εργασίας με σκοπό την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων. Επίσης τις συνθήκες εργασίας την ενημέρωση, την διαβούλευση με τους εργαζόμενους, την ισότητα των γυναικών και των ανδρών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και την μεταχείρισή τους και την διάρκεια της εργασίας. Επίσης την επαγγελματική ένταξη των ατόμων που αποκλείονται από την αγορά εργασίας με σκοπό την δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης.

Το Σύνταγμα της Ελλάδας καθιερώνει και αναγνωρίζει όχι μόνο τα ατομικά δικαιώματα, αλλά και τα κοινωνικά. Δεν είναι υπερβολή αν πούμε ότι η Ελλάδα

είναι πρωτοπόρος έναντι των άλλων κρατών-μελών της Κοινότητας στον κοινωνικό τομέα.

Η ένταξή μας στην κοινότητα καθιστά ανενεργές πολλές ρυθμίσεις που μέχρι τώρα αποτελούσαν προστατευτικό δίχτυ.

Νέες ρυθμίσεις θα προκύψουν τις οποίες θα υπαγορεύσουν οι αναγκαιότητες που διαμορφώνονται πλέον σε υπερεθνικό επίπεδο ρυθμίσεως όμως που θα διασφαλίζουν την κοινωνική ειρήνη και θα διαμορφώσουν μια δικαιότερη κοινωνία.

Οι Έλληνες εργαζόμενοι και τα συνδικάτα πρέπει να είναι έτοιμα να δώσουν την μάχη σε υπερεθνικό επίπεδο εκεί ακριβώς όλοι μεταφέρονται οι κοινωνικοί αγώνες.

Είναι ανάγκη να διαμορφωθεί ένας ευρωπαϊκός χάρτης κατάρτισης που θα ανταποκρίνεται στις ανάγκες των επιχειρήσεων, προσφέροντας στα άτομα νέες δυνατότητες, νέες δραστηριότητες και κατ' επέκταση την επαγγελματική κατάρτιση στην ευρωπαϊκή διοίκηση.

Αυτή θα επηρεάσει την ανεργία που έχει δυσμενείς επιπτώσεις όχι μόνο σε βάρος της οικονομίας αλλά ολόκληρης της κοινωνίας.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ό,τι αφορά την πιθανότητα μετακινήσεων εργαζομένων στα πλαίσια της "τέταρτης ελευθερίας" στην ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά διαπιστώθηκε ότι:

Δεν αναμένεται να γίνουν "μαζικές" μετακινήσεις εργαζομένων προς ή από την Ελλάδα, οι δε φόβοι όσον αφορά την επαναφορά των μεταναστευτικών ρευμάτων στα επίπεδα των προηγούμενων δεκαετιών, είναι αδικαιολόγητοι. Αντίθετα θα παρατηρηθούν μετακινήσεις ατόμων με επαγγελματικά προσόντα προς την Ελλάδα και από την Ελλάδα προς τις λοιπές χώρες της ΕΟΚ, το δε ύψος των μετακινήσεων θα εξαρτηθεί ως ένα βαθμό από το ύψος των ροών κεφαλαίων και αγαθών. Η διαπίστωση αυτή στηρίζεται στο ότι:

1. Οι πράξεις του παραγώγου κοινοτικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί αποβλέπουν να εξασφαλίσουν στους εργαζόμενους και τις οικογένειές τους, την δυνατότητα πλήρους κοινωνικής ενσωμάτωσης στο κράτος-μέλος υποδομής. Η ελεύθερη διακίνηση των μισθωτών επίσημα έχει ήδη επιτευχθεί σχεδόν εξ' ολοκλήρου.

Οι προσπάθειες που καταβάλλονται για την νομοθετική εναρμόνιση αφορούν σε θέματα όπως: **(α)** Τα επιδόματα ανεργίας. **(β)** Η πρόωρη αυτοαξιολόγηση. **(γ)** Η τροποποίηση του κανονισμού για την επανασύνδεση των οικογενειών, προσκρούουν όμως σε εμπόδια τα οποία δεν είναι εύκολο να παρακαμφθούν.

2. Λόγω της ανησυχίας των κρατών με υψηλά επίπεδα κοινωνικής προστασίας προώθησης από την Επιτροπή η θέσπιση βασικών κατωτάτων επιπέδων κοινωνικής προστασίας με τον χάρτη των θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων.

3. Η ύπαρξη δυσχερειών, σε ότι αφορά ένα γενικό σύστημα αναγνώρισης των τίτλων σπουδών κατώτερης επαγγελματικής κατάρτισης.

4. Η ύπαρξη ανεργίας στις χώρες μέλη αλλά και στην Ελλάδα, δεν αποτελεί λόγο μαζικής μετακίνησης. Η κινητικότητα άλλωστε δεν είναι μέσο αντιμετώπισης της ανεργίας. Για την αντιμετώπισή της απαιτείται δημιουργία εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού κατάλληλου για την κάλυψη αναγκών της οικονομίας. Επίσης η ανάπτυξη ορισμένων μορφών παροχής υπηρεσιών προς ιδιώτες και μερικές φορές μια παράλληλη οικονομία που βασίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ύπαρξη τοπικών δικτύων γνωριμιών, αποτελούν λόγους αναστολής της κινητικότητας.

5. Η σύγκριση των αγορών εργασίας Ελλάδας και Κοινότητας δεν παρέχει ενδείξεις που να υποστηρίζουν πιθανότητες μαζικών μετακινήσεων εργαζόμενων από και προς την κοινότητα.

Πιο συγκεκριμένα σημειώνονται τα ακόλουθα:

Οι εξελίξεις των δημογραφικών μεγεθών στην Ελλάδα είναι παράλληλες προς τις εξελίξεις των αντίστοιχων μεγεθών των περισσότερων χωρών. Οι δημογραφικές διαφορές που υπάρχουν δεν δικαιολογούν επιπτώσεις αναφορικά με την πληθυσμιακή μετακίνηση. Ανησυχητικό για ολόκληρο τον κοινοτικό χώρο είναι η μείωση της γονιμότητας σε συνδυασμό με την αύξηση του μέσου όρου ζωής σε κοινωνίες που η νέα γενιά αναλαμβάνει συνεχώς αυξανόμενο βάρος συντήρησης των ηλικιωμένων, ενώ ταυτόχρονα σχηματίζεται μια δυσκίνητη ευρωπαϊκή κοινότητα "γερόντων". Μεγάλη αύξηση έχουμε στην συμμετοχή του γυναικείου εργατικού δυναμικού.

Επίσης το πρόβλημα της ανεργίας των νέων θα πρέπει να λυθεί.

Περαιτέρω, η σύνθεση του εργατικού δυναμικού στην Ελλάδα είναι διαφοροποιημένο σε σχέση με τα κράτη-μέλη ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις γυναίκες. Παρατηρείται δηλαδή ότι υπάρχει εφεδρικών εργατικό δυναμικό στην Ελλάδα και θα ήταν δυνατό να υποστηριχθεί ότι έχει κίνδυνο μαζικής μετακίνησης των Ελλήνων προς το εξωτερικό.

Κάτι τέτοιο βέβαια αποκλείεται γιατί στην Κοινότητα υπάρχει υψηλότερη ανεργία από αυτή της Ελλάδας.

Μια ιδιαίτερα σημαντική εξέλιξη που μειώνει την πιθανότητα μετακινήσεων Ελλήνων εργαζόμενων προς τις χώρες της Κοινότητας είναι τα πρόσφατα γεγονότα στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης.

Η κατά κλάδους διάρθρωση της απασχόλησης τόσο στην Ελλάδα όσο και στην κοινότητα χαρακτηρίζεται από την υψηλή συμμετοχή στον τριτογενή τομέα, με παράλληλα περιορισμένη συμμετοχή στον αγροτικό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι στην Ελλάδα παρουσιάστηκε μια σημαντική μείωση της απασχόλησης στην γεωργία, αλλά και πάλι παραμένει υψηλότερη από τα άλλα κράτη-μέλη.

Από μια σύγκριση των εξελίξεων της απασχόλησης στην κοινότητα και στην χώρα μας προκύπτουν τα εξής: Πρώτο, η ανεργία είναι εντονότερη στην Κοινότητα, παρά στην χώρα μας. Δεύτερο, ότι από την πτώση της απασχόλησης πλήττονται πρωταρχικά οι άνδρες σε απόλυτα μεγέθη, για τους ίδιους λόγους τόσο στην Ελλάδα όσο και στην κοινότητα, εξαιτίας δηλαδή την υπεραντιμετώπισή τους στις πρωτογενείς και στις δευτερογενείς οικονομικές δραστηριότητες.

Τέλος, στην Ελλάδα, σε αντίθεση με την γενική τάση στις χώρες-μέλη όπου η γυναικεία απασχόληση είναι αμετάβλητη, κατά τα τελευταία χρόνια, οι γυναίκες αυξάνουν την συμμετοχή τους στο σύνολο των απασχολούμενων.

Επίσης παρά την δημιουργία της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η σύνθεση του αλλοδαπού εργατικού δυναμικού στα επιμέρους κράτη-μέλη δεν άλλαξε και οι ξένοι εργαζόμενοι από τρίτες χώρες σε αυτά παρέμειναν αναλογικά περισσότερο από τους αντίστοιχους κοινοτικούς, παρά το γεγονός ότι οι κοινοτικοί τυγχάνουν προνομιακής μεταχείρισης.

Ο αριθμός των ξένων οι οποίοι προέρχονται από χώρες της κοινότητας και εργάζονται μόνιμα στην Ελλάδα είναι περιορισμένος και κινείται σε σταθερά επίπεδα. Από το σύνολο αυτής της κατηγορίας των εργαζομένων οι πλειοψηφία τους είναι επιστήμονες υπάλληλοι γραφείων και τεχνίτες - εργάτες.

Οι απασχολούμενοι στην Ελλάδα οι πλειοψηφία τους ασχολείται με το εμπόριο, τις μεταφορές και τις Τράπεζες.

Στην Ελλάδα η ανάπτυξη του κλάδου των υπηρεσιών και της παράλληλης οικονομίας φαίνεται να είναι αιτία ενός συνεχώς, αυξανόμενου μεταναστευτικού ρεύματος εργαζομένων που προέρχονται όμως από έλλειψη εξειδίκευσης και υψηλών επαγγελματικών προϊόντων.

Η αναποτελεσματικότητα του συστήματος τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα σε συνδυασμό με την έλλειψη, επαγγελματικού προσανατολισμού δημιουργούν προβλήματα στην Ελληνική αγορά εργασίας. Η ύπαρξη πιθανότητας δημιουργίας ανταγωνισμού μεταξύ των ανειδίκευτων εργαζομένων από τρίτες χώρες και των ανέργων της Ευρώπης, ενώ παράλληλα σημειώνεται ότι οι μετανάστες από τρίτες χώρες έχουν μεγαλύτερη διάθεση να μετακινηθούν.

Από τα παραπάνω θεωρείται ότι και άλλοι παράγοντες διαμορφώνουν τις τάσεις διακίνησης των εργαζομένων. Τέτοιοι είναι:

- (α) Οι διαφορές εισοδήματος.
- (β) Οι τριτογενοποίηση της Οικονομίας.
- (γ) Το ζήτημα της κοινωνικής πρόνοιας και του φορολογικού συστήματος και οι
- (δ) Οι Συνθήκες ζωής και στέγασης. Από την ανάλυση και αυτών των παραγόντων προκύπτει ότι δεν προμηνύεται μαζική μετακίνηση εργαζομένων από και προς την Ελλάδα πιά συγκεκριμένα:

Στην Ελλάδα μέχρι πρόσφατα, η ρύθμιση των συλλογικών διαπραγματεύσεων, η ρύθμιση των συλλογικών διαπραγματεύσεων είχε κύρια χαρακτηριστικά: Έντονο παρεμβατισμό στη διαμόρφωση των εργασιακών σχέσεων ιδιαίτερα στην διαδικασία καθορισμού των μισθών και των ημερομηνιών και πληθώρα αρχαιομένων νομοθετικών διατάξεων.

Το παραπάνω σύστημα καθορισμού της αμοιβής εργασίας άσκησε σημαντική επίδραση στην διάρθρωση των αμοιβών. Ειδικότερα:

Πρώτο, η διάρθρωση των αμοιβών στην Ελληνική Βιομηχανία εμφανίζει μια αρκετά χαμηλή διασπορά. υπάρχουν ενδείξεις ότι οι αμοιβές δεν προσδιορίζονται σύμφωνα με τις συνθήκες ανταγωνισμού που επικρατούν στην αγορά, πράγμα που ενδέχεται να έχει σαν συνέπεια την μείωση της απασχόλησης στο σύνολό της. Επίσης οι διακυμάνσεις των αμοιβών που αφορούν τους άνδρες και τις γυναίκες δεν ανταποκρίνονται στις ανταγωνιστικές δυνάμεις της αγοράς.

Δεύτερο, άλλο στοιχείο της χαμηλής διασποράς των αμοιβών εργασίας παρατηρείται από τις ίδιες τις "εσωτερικές αγορές εργασίας" των επιχειρήσεων.

Τα τελευταία χρόνια οι εργαζόμενοι που εισπράττουν υψηλότερες αμοιβές λόγω των επιδομάτων που καταβάλλονται έχουν στην ουσία αδικηθεί γιατί το ποσοστό αύξησης των αποδοχών των εργαζομένων που εισπράττουν το μισθό μόνο. Επίσης οι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, όπου οι αμοιβές τους είναι υψηλότερες από αυτές που καθορίζουν οι συλλογικές συμβάσεις εργασίας, αδικούνται γιατί το σύστημα αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής αναφέρεται μόνο σε μέρος των αποδοχών τους.

Τρίτον παρατηρείται μια αυξανόμενη τάση μείωσης της διαφοράς των αμοιβών των εργαζομένων με διαφορετικά προσόντα.

Τέταρτο χαρακτηριστικό των αμοιβών στην Ελλάδα είναι η διαφοροποίηση των αποδοχών των εργαζομένων που ανήκουν σε συγκεκριμένες ομάδες του πληθυσμού.

Τέλος, οι αποδοχές από τις πραγματικές τιμές αυξήθηκαν ταχύτερα από ότι η παραγωγικότητα της εργασίας ιδιαίτερα στην βιομηχανία.

Η υιοθέτηση της αρχής της σύνδεσης της αμοιβής με την παραγωγικότητα, αποτελεί μοχλό ο οποίος θα οδηγήσει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των Ελληνικών επιχειρήσεων, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στη μείωση των υφιστάμενων διαφορών μεταξύ της Ελλάδας και των άλλων κοινοτικών χωρών όσον αφορά τις αποδοχές και την παραγωγικότητα.

Για να είναι επιτυχής η εφαρμογή αυτών των συστημάτων θα πρέπει να συμμετέχουν ορισμένες προϋποθέσεις όπως: ομαλές εργασιακές σχέσεις,

συναινετικές διαδικασίες, αυξημένο επίπεδο αμοιβαίας εμπιστοσύνης, αποδέσμευση από άκαμπτες νομοθετικές ρυθμίσεις και επιθυμία των κοινοτικών εταίρων για αμοιβαίες υποχωρήσεις.

Μεταξύ των οικονομικών πόρων τους οποίους διαθέτουν τα επιμέρους κράτη για την κοινωνική τους ασφάλιση παρατηρείται απόκλιση, η δε χώρα μας διαθέτει σχετικά χαμηλότερο χρηματικό ποσό από τα υπόλοιπα κράτη-μέλη. Το ίδιο παρατηρείται και για τα ποσά που καταβάλλονται για όλα τα επιδόματα όπως το οικογενειακό, την μητρότητα και των εργατικών ατυχημάτων.

Η ποιότητα ζωής, οι συνθήκες στέγασης και η δυνατότητα πληροφόρησης αποτελούν παράγοντες μετακίνησης των εργαζομένων.

Η ποιότητα ζωής αποτελεί ένα βασικό κριτήριο επιλογής για τα περισσότερα εξειδικευμένα επαγγέλματα. Περιλαμβάνει το γεωγραφικό και πολιτιστικό περιβάλλον, την ποιότητα των υποδομών και τις περιβαλλοντολογικές και κλιματολογικές συνθήκες.

Η Ελληνική αγορά εργασίας, χαρακτηρίζεται από σοβαρές δυσκαμψίες: όπως η συνεχόμενη διευρυνόμενη διάσταση μεταξύ των μεταβολών στις αμοιβές και στην παραγωγικότητα, η αυξανόμενη δυσαρμονία της προσφοράς και της ζήτησης εργασίας, οι διαρθρωτικές δυσκαμψίες που προέρχονται από θεσμικούς περιορισμούς και αποβλέπουν στην προστασία της απασχόλησης, η κυριαρχία των παραδοσιακών προτύπων εργασίας κάτω από θεσμικούς περιορισμούς. Αντίθετα στις αγορές εργασίας των άλλων κρατών-μελών χαρακτηρίζονται από σχετική ευελιξία και κατά συνέπεια από μεγαλύτερη ικανότητα προσαρμογής. Η περιορισμένη ύπαρξη ευελιξίας στην ελληνική αγορά εργασίας οφείλεται και στο γεγονός ότι παρατηρείται έντονη κρατική παρέμβαση στο χώρο της προστασίας της απασχόλησης. Η διάσταση που παρατηρείται στο βαθμό προστασίας της απασχόλησης μεταξύ των μελών, δημιουργεί σοβαρό πρόβλημα υιοθέτησης κοινής πολιτικής προστασίας της απασχόλησης και αποτελεί τροχοπέδη για τη διάδοση νέων μορφών απασχόλησης, όπως είναι η μερική απασχόληση, η μείωση του χρόνου εβδομαδιαίας απασχόλησης, η αναδιάρθρωση του χρόνου εργασίας, κλπ.

Το υφιστάμενο σύστημα προστασίας, των απασχολούμενων στην Ελλάδα, αποτελεί βασικό παράγοντα δημιουργίας ανελαστικότητας και δυσκαμψιών, προσαρμοστικότητας της Ελληνικής αγοράς εργασίας η οποία χαρακτηρίζεται από σχετικά μικρούς βαθμούς ανανέωσης, με συνέπεια και περιορίζονται οι δυνατότητες της κινητικότητας των εργαζομένων.

Επίσης με την ανυπαρξία της σχετικής νομοθετικής ρύθμισης της μερικής απασχόλησης δεν προωθείται η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης σε άτομα που είτε επιθυμούν αν εργαστούν με μερική απασχόληση, είτε δεν βρίσκουν εργασία πλήρους απασχόλησης και θα ήταν διατεθειμένοι να απασχοληθούν εναλλακτικά με μειωμένο ωράριο εργασίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η μερική απασχόληση είναι ένα θέμα το οποίο δεν εγκρίθηκε από το Συμβούλιο, πρόσφατα κατάρτισε νέο σχέδιο οδηγιών για τη ρύθμιση της μερικής απασχόλησης, το οποίο υπέβαλε στο συμβούλιο για λήψη απόφασης με ειδική πλειοψηφία παρά τις αντιρρήσεις ορισμένων κρατών ότι στο θέμα αυτό απαιτείται ομοφωνία. Όσο αφορά την ελεύθερη διακίνηση των αυτοαπασχολούμενων διαπιστώθηκαν τα ακόλουθα: τα προβλήματα της κατηγορίας αυτής της εργαζομένων δεν λαμβάνουν αναγκαστικά την μορφή της ελεύθερης εγκατάστασης, αλλά τις περισσότερες φορές, αναφέρονται στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, το κοινοτικό κεκτημένο αφορά τα εξής επαγγέλματα: (α) εμπορευόμενοι, βιοτέχνες, (β) τα ιατρικά, παραϊατρικά επαγγέλματα, (γ) αρχιτέκτονες, (δ) δικηγόροι.

Σημαντικό παράγοντα στην διακίνηση απασχολούμενων των παραπάνω κατηγοριών αποτελεί η άμεση αναγνώριση των διπλωμάτων και οι ειδικές ανάγκες της ελληνικής και ευρωπαϊκής οικονομίας αντίστοιχα.

Επίσης η γλώσσα, οι συνθήκες ζωής και οι αμοιβές, ενισχύουν την άποψη ότι γενικά δεν πρέπει να αναμένονται μαζικές μετακινήσεις από την Ελλάδα.

Όσο αφορά το μισθολογικό κόστος διαπιστώνονται δύο προβλήματα. Το πρώτο αναφέρεται στην σπουδαιότητα του κατά μονάδα μισθολογικού κόστους του προσδιοριστικού παράγοντα της επένδυσης, το δεύτερο αναφέρεται στην

διεύρυνση του ρόλου του επιπέδου του μισθολογικού κόστους του οργάνου μακροοικονομικής πολιτικής.

Πρώτο πρόβλημα που σημειώνεται για την Ελλάδα είναι ο κίνδυνος της μετατόπισης και της παρέκκλισης των επενδυτικών ροών, αλλά είναι πιθανό αν εκδηλωθεί μόνο σε ειδικούς τομείς, και σε συγκεκριμένες περιπτώσεις. Παράγωγο των παραπάνω είναι το πρόβλημα της σύγκλισης του μισθολογικού κόστους. Είναι αναμφίβολο όμως ότι σε ευρωπαϊκό επίπεδο και μακροπρόθεσμα, υπάρχει σύγκλιση και κατά συνέπεια το κόστος εργασίας στον ελληνικό χώρο θα παρουσιάζει αυξητική τάση. Η εξισωτική αυτή εξέλιξη θα εξαρτηθεί από τις συνθήκες που επικρατούν στους επιμέρους κλάδους, της Οικονομίας. Αντίθετα προς τις εξελίξεις αυτές ανακύπτουν σοβαρά προβλήματα από ορισμένες μορφές συμπεριφοράς, όπως ο προστατευτισμός και η τάση για δημιουργία συντεχνιών εκ μέρους ορισμένων κοινωνικών ομάδων. Στα προβλήματα αυτά προστίθενται η ανάγκη συστήματος επαγγελματικών σχέσεων στηριζόμενοι στην συναίνεση. Το σύστημα αυτό θα αποτελέσει ένα πολύτιμο μέσο σταθερότητας και κοινωνικής ειρήνης.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΜΕΤΡΑ

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων που θα δημιουργηθούν στην ελληνική αγορά εργασίας από την ευρωπαϊκή ενοποίηση κλπ, επιβάλλει τη λήψη μέτρων, έτσι ώστε να περιορισθούν στο ελάχιστον οι τυχόν αρνητικές συνέπειες και να γίνει η μεγαλύτερη συνδυατή αξιοποίηση των ευκαιριών οι οποίες θα δημιουργηθούν.

Το σύνολο των μέτρων διακρίνεται σε τρεις τομείς: **(α)** Σε μέτρα τα οποία θα διευκολύνουν την ενδοκοινοτική κινητικότητα, **(β)** Σε μέτρα τα οποία θα διευκολύνουν την άρση των εμποδίων δημιουργίας ευρωπαϊκών επαγγελματικών σχέσεων και **(γ)** Σε επιμέρους μέτρα τα οποία αναφέρονται σε ειδικά προβλήματα ή ειδικές κατηγορίες εργαζομένων.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς θα οδηγήσει στην ενίσχυση, του ανταγωνισμού τόσο σε Κοινοτικό επίπεδο, όσο και σε ελληνικό επίπεδο. Επομένως οι ελληνικές επιχειρήσεις έχουν την ανάγκη από εργατικό δυναμικό ικανό, καταρτισμένο και επαγγελματικά ευέλικτο. Η πιθανότητα ύπαρξης σημαντικών επιπτώσεων σε αρκετούς κλάδους δείχνει το μέγεθος της πιθανής, ποιοτικής μεταβολής της απασχόλησης καθώς και της πιθανής μαζικής εμφάνισης νέων επαγγελμάτων. Για αυτό τον λόγο είναι απαραίτητη η λήψη μέτρων που θα αποβλέπουν στην καλύτερη κατάρτιση και στην πληρέστερη πληροφόρηση των εργαζομένων στις διαμορφούμενες συνθήκες στην αγορά εργασίας.

Δημιουργείται μια μεγαλύτερη προσαρμοστικότητα του προσωπικού, γη οποία θα αποκτηθεί μόνο με εκσυγχρονισμένη οργάνωση εργασίας, στηριζόμενη σε συναρμολογημένες βάσεις που θα χρησιμοποιεί στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό τις ικανότητες του προσωπικού, ιδιαίτερα στα ζητήματα αναδιάρθρωσης των καθηκόντων.

Με τον τρόπο αυτό θα διευκολυνθεί η εσωτερική και εξωτερική κινητικότητα προϋποθέσεις απαραίτητες για να επιτευχθεί επιταχυνόμενη προσαρμοστικότητα.

Στα πλαίσια των πιο πάνω προβληματισμών, επιβάλλεται να ληφθούν μέτρα στους ακόλουθους τομείς της αγοράς εργασίας:

- (α) Στο καθεστώς απασχόλησης εργαζομένων.
- (β) Στα συστήματα πρόσληψης και απόλυσης.
- (γ) Στην αναδιοργάνωση του χρόνου εργασίας.
- (δ) Στις ευπαθείς ομάδες.

Επίσης στα πλαίσια της προσαρμοστικότητας της αγοράς εργασίας, πρέπει να ληφθούν μέτρα που θα συμβάλλουν στην ενίσχυση της ενδοκοινοτικής κινητικότητας, και συγκεκριμένα:

- Μέτρα που στοχεύουν στην καθιέρωση της αντιστοιχίας των προσόντων.
- Προγράμματα ανταλλαγών και συνεργασίας.
- Ο τρόπος καθορισμού των αμοιβών των εργαζομένων θα πρέπει να διαμορφώνεται σύμφωνα με τις τάσεις των κρατών-μελών της κοινότητας.
- Να ληφθούν μέτρα για τη θέσπιση, της μερικής απασχόλησης, του μειωμένου χρόνου εργασίας
- Να ληφθούν μέτρα για την ποιοτική σύζευξη προσφοράς και ζήτησης εργασίας, εφόσον έχει παρατηρηθεί τελευταία μια μεταποίηση της ζήτησης εργασίας για περισσότερο ειδικευμένων παρά ανειδίκευτους εργαζόμενους.

Για να αντιμετωπισθούν οι αδυναμίες στο νομοθετικό και θεσμικό πλαίσιο άσκησης πολιτικής για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζόμενων στην χώρα μας, προτείνεται η δημιουργία, ενιαίου φορέα για το εργατικό περιβάλλον, υπό την εποπτεία του υπουργείου Εργασίας ώστε οι σχετικές νομοθετικές, ελεγκτικές και ερευνητικές δραστηριότητες να είναι συντονισμένες και πλέον αποτελεσματικές.

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Η Ενιαία Ευρωπαϊκή Αγορά έχει επηρεάσει το εύρος των θεμάτων που πρέπει να ρυθμίζονται από τις συλλογικές διαπραγματεύσεις, καθώς οι μεγάλες ευρωπαϊκές εταιρείες ανταγωνίζονται για την κυριαρχία τους στην αγορά.

Θεωρείται απαραίτητη η διεύρυνση του κοινωνικού διαλόγου με λήψη μέτρων τα οποία νέα επιδιώξουν:

1. Τον συνυπολογισμό των θεμάτων που συνδέονται αμεσότερα με την προβληματική της μεγάλης αγοράς, δηλαδή κοινωνική κάλυψη, ισότητα μεταχείρισης, αντιστοιχία τίτλων κατάρτισης.
2. Την μετάθεση του διαλόγου σε τομέα οικονομικής δραστηριότητας και την επέκταση κατά τομείς οικονομικές δραστηριότητας.

Από μέρους την Ελλάδα ενδείκνυται η αποδοχή ορισμένων κοινωνικών διατάξεων:

1. Το δικαίωμα κάθε εργαζόμενου, όποιο και αν είναι το εργατικό καθεστώς του να καλύπτεται από μια συλλογική σύμβαση ή μια επαγγελματική συμφωνία.
2. Την προηγούμενη πληροφόρηση και την διαβούλευση με τους εργαζόμενους σε περίπτωση τεχνολογικών καινοτομιών και σημαντικών μεταλλαγών της επιχείρησης.
3. Την δυνατότητα κάθε εργαζόμενου να συμμετέχει σε ένα σύστημα ασφάλισης.
4. Τον καθορισμό ελαστικών μορφών εργασίας συμπεριλαμβανομένης και της άτυπης εργασίας.
5. Τυποποίηση της σύμβασης εργασίας.

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Σχετικά με την ευθυγράμμιση των επιμέρους κανόνων του ελληνικού εργατικού δικαίου, με τις κοινοτικές ρυθμίσεις, θα μπορούσε να λεχθεί ότι σε αντίθεση με ότι συνέβη με α περισσότερα κράτη-μέλη της κοινότητας, η Ελλάδα ενσωμάτωσε πιστά στην έννομη τάξη της τη συντριπτική πλειοψηφία του κοινοτικού εκτεθειμένου. Παράλληλα πρέπει να τονιστεί ότι αποτελούν τις εξαιρέσεις του κανόνα:

- (α) Ο ορισμός της αμοιβής.
- (β) Πρέπει να συμπεριλαμβάνει και όσους παρέχουν υπηρεσίες βάσει σύμβασης έργου ή ανεξάρτητων υπηρεσιών.

- (γ) Πρέπει να καταργηθούν οι άμεσες και προφανείς διακρίσεις που υπάρχουν ακόμα και σε ότι αφορά την ισότητα αμοιβών μεταξύ των δύο φύλλων, στις συλλογικές συμβάσεις και τις διαιτητικές αποφάσεις.
- (δ) Όσον αφορά τα τεχνικά επαγγέλματα
- (ζ) Για τις ομαδικές απολύσεις με στόχο την απελευθέρωση της αγοράς εργασίας.
- (η) Μεταβολή του πιστολυτικού συστήματος προς τους ελεύθερους επαγγελματίες, υψηλή εκπαίδευση, συνεχιζόμενη εκπαίδευση ή επιστημονική έρευνα.

Πέρα των παραπάνω θεωρείται απαραίτητη η μελέτη και ανάλυση προς τις ακόλουθες κατευθύνσεις:

1. Πιό εμπειριστατωμένη ανάλυση των προβλέψεων διακοινοτικών μεταναστευτικών ρευμάτων των ατόμων με προσόντα. Επισήμανση των αναγκών των επιχειρήσεων επί του θέματος και απογραφή των εμποδίων που παρουσιάζονται στην διακίνηση των προνομιούχων (τεχνικοί, ανώτεροι υπάλληλοι, κλπ.).

Πάνω στο τελευταίο, θα μπορούσε ίσως να δοθεί μεγαλύτερη σημασία στα προβλήματα της κοινωνικής ασφάλειας και στις φορολογικές και χρηματοοικονομικές πτυχές, και γενικότερα στις λεπτομέρειες της καθημερινής ζωής (ασφαλίσεις, άδειες οδήγησης, μετακόμιση, κλπ.).

2. Η μελέτη των μεθόδων ενισχυμένης διασύνδεσης των αγορών εργασίας και ιδιαίτερα των εθνικών γραφείων εύρεσης εργασίας και συμπλήρωση της προσπάθειας πληροφόρησης με λήψη των αναγκαίων μέτρων για τον εκσυγχρονισμό.

3. Μελέτη των νέων επαγγελμάτων, τα οποία θα δημιουργηθούν μέσα από την Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση.

4. Μελέτη και δημιουργία προγραμμάτων συνεχούς επιμόρφωσης.

5. Μελέτη και διοργάνωση αποκεντρωμένων σεμιναρίων των φορέων αναμετάδοσης π.χ. οι δικηγόροι, οι δικαστικοί, δημόσιοι υπάλληλοι...

Συνοπτικά σημειώνεται ότι η περαιτέρω μελέτη των ανωτέρω θεμάτων θα διευκολύνει από μέρους της Ελλάδος την αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται από την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση. Δηλαδή θα διευκολύνει την κινητικότητα αυτών που έχουν προσόντα, οι οποίοι θα συμβάλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας και την ταχύτερη σύγκλιση των αποδοχών των ελλήνων εργαζομένων προς τις αποδοχές των υπολοίπων εργαζομένων των άλλων χωρών-μελών. Επίσης θα διευκολυνθεί η αναγκαία άρση των δυσκαμψιών της ελληνικής αγοράς εργασίας με τη δημιουργία ευέλικτων και αποτελεσματικών εργασιακών σχέσεων.

Τέλος θα συμβάλλουν στην ποιοτική αναβάθμιση του επαγγελματικού επιπέδου των Ελλήνων εργαζομένων.

Οι ανωτέρω εξελίξεις θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα της ελληνικής αγοράς εργασίας συμβάλλοντας έτσι στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής Οικονομίας.

Αποτέλεσμα των παραπάνω θα είναι η συνολική θετική επίδραση της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης στον Ελλαδικό χώρο.

ΠΟΙΑ Η ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΤΟΥ 21^{ου} ΑΙΩΝΑ

Η διαδικασία ενοποίησης της ηπείρου, που ξεκίνησε με την συνένωση των έξι κρατών που ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, τα οποία έγιναν εννέα το 1973, δέκα το 1981 δώδεκα το 1986 και το 1995 δεκαπέντε εξελίσσεται αδιάκοπα. Αν και οι μεταπολεμικές προκλήσεις επέβαλαν μια προσπάθεια συμφιλίωσης των λαών και ανόρθωσης των οικονομιών των δυτικοευρωπαϊκών χωρών οι προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη σήμερα, μισό αιώνα αργότερα, είναι εξίσου σημαντικές. Οι ουδέτερες χώρες αναγνωρίζουν την

ελκυστικότητα της Ένωσης και κατευθύνονται προς αυτήν. Οι νέες δημοκρατίες που προέκυψαν από την αποσύνθεση του κομμουνιστικού συνασπισμού προσμένουν από τους γείτονές τους την αλληλεγγύη και την εκπλήρωση ενός κοινού πετρωμένου. Ορισμένες από αυτές έχουν ήδη υποβάλλει αίτηση προσχώρησης στην Ένωση. Στις αρχές του επόμενου αιώνα, πάνω από είκοσι πέντε κράτη θα σχηματίζουν τον αστερισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αφότου η νέα Ευρωπαϊκή Ένωση που ιδρύθηκε με τη Συνθήκη του Μάαστριχτ παρουσιάζεται αν ένα εγχείρημα σε ολόκληρη την Ευρώπη, οι χώρες-μέλη και οι υποψήφιας χώρες πρέπει να επιλύσουν από κοινού τους όρους μίας νέας εξίσωσης:

Με τι τρόπο θα επιτευχθεί η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο οποίος βασίζεται σε όργανα σχεδιασμένα για περιορισμένο αριθμό κρατών-μελών, χωρίς να εξασθενήσει ο μηχανισμός λήψης αποφάσεων και να αποσυντεθεί η πολιτική της προσωπικότητα; Με τι τρόπο θα συντηρηθεί η βούληση της συμβίωσης που παρέχει σε λαούς, με διαφορετική καταγωγή και πολιτισμό την επιθυμία να ασκήσουν από κοινού μέρος της κυριαρχίας τους;

Θα ήταν παράλογο, ενώ η κοινοτική μέθοδος έχει αποδείξει την αποτελεσματικότητά της θα παρέχει στην Ευρώπη, την ισχύ και την ομογένειά της, θα αποτελείται από την είσοδο νέων κρατών-μελών. Οι κίνδυνοι ενυπάρχουν, αλλά δεν μπορεί να υπερεκτιμώνται. Ο νομικός χαρακτήρας του κοινοτικού κεκτημένου επιβάλλει σε κάθε υποψήφια χώρα την αποδοχή της ισχύουσας νομοθεσίας και την συμμετοχή στις κοινοτικές πολιτικές, με μοναδικές παρεκκλίσεις αυτές που αποτελούν αντικείμενο διαπραγματεύσεων στο πλαίσιο των μεταβατικών περιόδων. Η φιλόδοξη προοπτική που σκιαγραφήθηκε στο Μάαστριχτ για τη δημιουργία μιας οικονομικής και νομισματικής ένωσης το αργότερο, μέχρι το 1999, καθώς και μιας πολιτικής ένωσης που θα περιλαμβάνει την κοινή εξωτερική πολιτική, και την πολιτική ασφάλειας αποτελεί πλέον μέρος του κεκτημένου.

Δεν πρέπει να υπάρχει καμιά αμφιβολία στο διάβημα των χωρών που ζητούν ή πρόκειται να ζητήσουν μ αν α προσχωρήσουν στην Ένωση. Η Ένωση θα

εξακολουθεί να αντλεί την ισχύ της από την καθημερινή πρακτική των κανόνων της συμπεριφοράς που τη διευρύνουν αφότου δημιουργήθηκε, από τις κλασικές, διεθνείς ενώσεις πρωτότυπο οντότητα ενδιάμεση μεταξύ μιας δομής κυβερνητικής συνεργίας και μια ομοσπονδίας, η Ευρωπαϊκή Ένωση στηρίζεται τόσο στον σεβασμό της επικουρικότητας όσο και στην οργάνωση της κοινής δράσης.

Η Ένωση έχει ως προορισμό να συγκεντρώσει, όλες τις δημοκρατικές χώρες της ηπείρου. Η διαδικασία αυτή όμως θα είναι κατ'ανάγκη σταδιακή και θα λαμβάνει υπόψη της τα διάφορα επίπεδα πολιτικής και οικονομικής συνεργασίας της κάθε χώρας. Αν και εδώ δεν είναι δυνατή η χάραξη ακριβούς περιγράμματος της αρχιτεκτονικής που πρέπει να τηρηθεί παραθέτουμε το ακόλουθο υποθετικό σχέδιο που λαμβάνει υπόψη της πραγματικότητα της δεκαετίας του 1990.

- Η Ένωση των Δεκαπέντε συνεχίζει, βάσει των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν στο Μάαστριχτ, την οικονομική και πολιτική εξέλιξή της. Οι διοργανικές συμφωνίες ενισχύουν τις "γέφυρες" που αντλούν τα όργανα και τους μηχανισμούς της κοινότητας με τις πολιτικές διπλωματικής συνεργασίας. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ασκεί πλήρως τα νέα του δικαιώματα όσον αφορά την συναπόφαση.
- Η Ένωση άρχισε το 1996 την αναθεώρηση των Συνθηκών με βάση την έκθεση που θα εντάξει μια ομάδα μελέτης της οποίας οι εργασίες άρχισαν τον Ιούνιο του 1995. Η αναμόρφωση αφορά την ενίσχυση της δημοκρατίας και της διαφάνειας στο πλαίσιο της Ένωσης, καθώς και τη μεγαλύτερη συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία της ολοκλήρωσης. Τα όργανα προσαρμόστηκαν βάσει των συνεπειών που είχαν οι άλλες προσχωρήσεις στη λειτουργία και αποτελεσματικότητά τους.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση που στηρίζεται στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και την πολιτική ένωση, επιβεβαιώνει την πολιτική της ταυτότητα στα πλαίσια του ΟΑΣΕ και της Ατλαντικής Συμμαχίας, που αποτελούν τα δύο σημαντικά ευρωπαϊκά φόρουμ στα οποία συζητείται η ασφάλεια του βόρειου ημισφαιρίου. Επιπλέον διαδραματίζει κινητήριο ρόλο στη σύσφιξη των

σχέσεων Βορρά-Νότου. Η κατ'ανάγκη σχηματική και τυχαία αυτή θεώρηση της Ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής των αρχών του επόμενου αιώνα προϋποθέτει ότι τα κράτη-μέλη της σημερινής Ένωσης θα δεχθούν να της αποδώσουν τον θεμελιώδη ρόλο "του κινητήρα" σε ολόκληρη της ήπειρο και θα συμμετάσχουν ανεπιφύλακτα στις πολιτικές φιλοδοξίες που καθορίστηκαν στο Μάαστριχτ και αυτό θα επιτευχθεί μόνο εφόσον επιμείνουν χωρίς τάσεις επιστροφής στην πορεία που ήδη ακολουθούν αφότου δημιουργήθηκε η κοινότητα.

- Η Ευρωπαϊκές συμφωνίες που υπογράφηκαν με την Πολωνία, τη Ουγγαρία, την Τσέχικη Δημοκρατία, τη Σλοβακία , τη Βουλγαρία, τη Ρουμανία, την Ισπανία, τη Λεττονία και τη Λιθουανία ενισχύονται σταδιακά στο βαθμό που οι χώρες αυτές προχωρούν προς την οικονομία της αγοράς επωφελούμενες από την κοινοτική συνεργασία. Οι χώρες που είναι σε θέση αν ενταχθούν στην Ευρωπαϊκή Ένωση υποβάλλουν αίτηση προσχώρησης ανοίγοντας την προοπτική για ένα δεύτερο κύμα διεύρυνσης στο οποίο ίσως ενταχθούν η Μάλτα και η Κύπρος.

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗΣ

1950

9 ΜΑΪΟΥ

Ο Robert Schuman, υπουργός εξωτερικών της Γαλλίας, σε ομιλία του εμπνευσμένη από τον Jean MONNET, προτείνει την από κοινού εκμετάλλευση των πόρων άνθρακα και χάλυβα της Γαλλίας και της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στα πλαίσια ενός οργανισμού ανοικτού στις άλλες χώρες της Ευρώπης.

1951

18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Οι έξι υπογράφουν στο Παρίσι τη Συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑα).

1952

27 ΜΑΪΟΥ

Υπογραφή στο Παρίσι των Συνθηκών περί ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άμυνας (ΕΚΑ).

1954 30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Η γαλλική Εθνοσυνέλευση απορρίπτει τη Συνθήκη, περί ιδρύσεως της ΕΚΑ 20 και 23 Οκτωβρίου.

Συμφωνίες του Παρισιού μετά τη διάσκεψη του Λονδίνου: καθορίζουν τους τρόπους διεύρυνσης του συμφώνου των Βρυξελλών που καθίστανται η Ένωση Δυτικής Ευρώπης (ΕΔΕ).

1955

1 και 2 ΙΟΥΝΙΟΥ

Συνελθόντες στη Μεσσήνα, οι υπουργοί εξωτερικών των έξι αποφασίζουν να επεκτείνουν την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση σε ολόκληρο τον τομέα της οικονομίας.

1957

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Υπογραφή στη Ρώμη των Συνθηκών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρατόμ.

1958

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Έναρξη ισχύος των Συνθηκών της Ρώμης και εγκατάσταση στις Βρυξέλλες της Επιτροπής της ΕΟΚ και της Ευρατόμ.

1960

4 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Υπογραφή της σύμβασης της Στοκχόλμης που δημιουργεί, κατόπιν πρωτοβουλίας του Ηνωμένου Βασιλείου, την Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελεύθερων Συναλλαγών.

1962

30 ΙΟΥΛΙΟΥ

Έναρξη ισχύος μιας κοινής γεωργικής πολιτικής (Κ.Γ.Π.).

1963

14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ο στρατηγός de Gaulle αναγγελία, στη διάρκεια συνέντευξης τύπου ότι η Γαλλία θα ασκήσει το δικαίωμα άρνηση κυρίως όσον αφορά την είσοδο του Ηνωμένου Βασιλείου στην Ε.Ο.Κ.

20 ΙΟΥΛΙΟΥ

Υπογραφή της Γιαουντέ της σύμβασης συνεργασίας μεταξύ της ΕΟΚ και δεκαοκτώ αφρικανικών χωρών.

1965

8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Υπογραφή της Συνθήκης για τη συγχώνευση των εκτελεστικών οργάνων των τριών κοινοτήτων και τη σύσταση ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής. Τέθηκε σε ισχύ την 1^η Ιουλίου 1967.

1966

29 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ο συμβιβασμός "*του Λουξεμβούργου*". Η Γαλλία αποδέχεται τη θέση της στο Συμβούλιο με αντιστάθμισμα τη διατήρηση του κανόνα της ομοφωνίας όταν διακυβεύονται "*σημαντικά συμφέροντα*".

1968

1 ΙΟΥΛΙΟΥ

Κατάργηση, ενάμιση έτος νωρίτερα των τελευταίων για τη βιομηχανικά προϊόντα και θέσπιση του κοινού εξωτερικού δασμολογίου (Κ.Ε.Δ.).

1969

1 & 2 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Σύνολον κορυφής της Χάγης. Οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφασίζουν να διέλθουν από το μεταβατικό στο οριστικό στάδιο της Κοινότητας εκδίδοντας τους οριστικούς γεωργικούς κανονισμούς και επιβάλλοντας στην αρχή των ίδιων πόρων την ΕΟΚ.

1970

22 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Υπογραφή στο Λουξεμβούργο της Συνθήκης που επιτρέπει στην προοδευτική χρηματοδότηση των Κοινοτήτων από τους ίδιους πόρους και την επέκταση των εξουσιών ελέγχου του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

30 ΙΟΥΝΙΟΥ

Έναρξη στο Λουξεμβούργο των διαπραγματεύσεων με τα τέσσερα υποψήφια κράτη-μέλη (Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Νορβηγία).

1972

22 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Υπογραφή στις Βρυξέλλες των Συνθηκών προσχώρησης νέων μελών στην ΕΟΚ.

24 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Δημιουργία του νομισματικού "φιδιού".

Οι έξι αποφασίζουν να περιορίσουν σε 2,5% τα περιθώρια διακύμανσης των νομισμάτων μεταξύ τους.

1973

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Προσχώρηση της Δανίας, του ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας στην ΕΟΚ.

1974

9-10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Σύνολο κορυφής του Παρισιού όπου οι εννέα αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφασίζουν να συνέρχονται τακτικά στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου - τρεις φορές το χρόνο.

1975

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Υπογραφή στην Λομέ, σύμβασης μεταξύ Κοινότητας και σαράντα έξι κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

22 ΙΟΥΛΙΟΥ

Υπογραφή της σύμβασης που ενισχύει τη δημοσιονομική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Συνέλευσης και δημιουργεί το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο. Αρχίζει να λειτουργεί την 1^η Ιουνίου 1977.

1978

6-7 ΙΟΥΛΙΟΥ

Σύνολον κορυφής της Βιέννης. Η Γαλλία και η ΟΔΓ προτείνουν επανάληψη της νομισματικής συνεργασίας με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού νομίσματος συστήματος (ΕΝΣ) που αντικαθιστά το "φίδι".

1979

13 ΜΑΡΤΙΟΥ

Έναρξη Λειτουργίας του ΕΝΣ.

29 ΜΑΪΟΥ

Υπογραφή της πράξης προσχώρησης της Ελλάδας στην Κοινότητα.

7 & 10 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πρώτη εκλογή με καθολική ψηφοφορία των 410 μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Υπογραφή, στη Λομέ της δεύτερης σύμβασης μεταξύ ΕΟΚ και σαράντα οκτώ κρατών της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

1981

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Προσχώρηση της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

1984

28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Έγκριση του προγράμματος Esprit για την έρευνα και την τεχνολογία στον τομέα των τεχνικών της πληροφόρησης.

14 & 17 ΙΟΥΝΙΟΥ

Δεύτερες Ευρωπαϊκές εκλογές

8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Υπογραφή στο Τόκιο της τρίτης σύμβασης Λομέ μεταξύ των Δέκα και εξήντα έξι χωρών της Αφρικής της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (ΑΚΕ).

1985

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ο Jacques Delors διορίζεται πρόεδρος της επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 2-4 Δεκεμβρίου.

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Λουξεμβούργο. Οι Δέκα συμφωνούν για την αναθεώρηση της συνθήκης της Ρώμης και την συνέχιση της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, με την εκπόνηση της *"Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης"*.

1986

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Προσχώρηση της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

17 & 28 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Υπογραφή στο Λουξεμβούργο και στη Χάγη της Ενιαίας Ευρωπαϊκής Πράξης.

1987

14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Υποψηφιότητα της Τουρκίας στην ΕΟΚ.

1 ΙΟΥΛΙΟΥ

Έναρξη ισχύος της Ενιαίας Πράξης.

27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Έκδοση στη Χάγη από τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση ενός κοινού προγράμματος για την ασφάλεια.

1988

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

Αναμόρφωση της χρηματοδότησης των πολιτικών της ΕΟΚ. Πολυετής προγραμματισμός των δαπανών 1988-1992. Αναμόρφωση των διαρθρωτικών ταμείων.

1989

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

Ανανέωση για τέσσερα χρόνια της προεδρίας του Jacques Delors στην Επιτροπή

15 & 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

Τρίτη εκλογή με άμεση καθολική ψηφοφορία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

17 ΙΟΥΛΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης της Αυστρίας στην ΕΟΚ.

9 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Πτώση του τείχους του Βερολίνου.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Στρασβούργου αποφασίζει τη σύγκλιση διακυβερνητικής συνδιάσκεψης.

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Υπογραφή της Σύμβασης Λομέ με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού.

1990

29 ΜΑΪΟΥ

Υπογραφή των συμφωνιών περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ).

19 ΙΟΥΝΙΟΥ

Υπογραφή των συμφωνιών Schengen.

4 & 16 ΙΟΥΛΙΟΥ

Αιτήσεις προσχώρησης της Μάλτας και της Κύπρου.

3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Γερμανική ενοποίηση

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Έναρξη στη Ρώμη των διακυβερνητικών συνδιασκέψεων σχετικά με την οικονομική και νομισματική ένωση και την πολιτική ένωση.

1991

1 ΙΟΥΛΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης της Σουηδίας.

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Συμφωνία για τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.).

9 & 10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Μάαστριχτ.

1992

7 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Υπογραφή της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση στο Μάαστριχτ.

18 ΜΑΡΤΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης της Φιλανδίας.

25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης της Νορβηγίας.

2 ΜΑΪΟΥ

Υπογραφή στο Πόρτο, της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Ε.Ο.Χ.).

2 ΙΟΥΝΙΟΥ

Απόρριψη της Συνθήκης του Μάαστριχτ με δημοψήφισμα στη Δανία.

20 ΙΟΥΝΙΟΥ

Έγκριση της Συνθήκης του Μάαστριχτ με δημοψήφισμα στην Ιρλανδία.

20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Έγκριση της Συνθήκης του Μάαστριχτ με δημοψήφισμα στη Γαλλία.

11 & 12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Εδιμβούργου.

1993

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Θέσπιση της Ενιαίας αγοράς.

18 ΜΑΪΟΥ

Δεύτερο δημοψήφισμα στη Δανία: έγκριση της Συνθήκης του Μάαστριχτ.

1994

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Ουγγαρίας.

8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Αίτηση προσχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Πολωνίας.

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Υπογραφή της τελικής πράξης των διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουραγουάης στο Μαρακές.

9 & 12 ΙΟΥΝΙΟΥ

Τέταρτες εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση ψηφοφορία .
Έγκριση με δημοψήφισμα της Συνθήκης προσχώρησης της Αυστρίας.

24 & 25 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στην Κέρκυρα. υπογραφή των πράξεων προχώρησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση της Αυστρίας, της Φιλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας.

16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Έγκριση με δημοψήφισμα της Συνθήκης προσχώρησης της Φιλανδίας.

13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Έγκριση με δημοψήφισμα της Συνθήκης προσχώρησης της Σουηδίας.

27 & 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Απόρριψη με δημοψήφισμα της Συνθήκης προσχώρησης της Νορβηγίας.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στο Έσσον.

1995

1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Προσχώρηση της Αυστρίας, της Φιλανδίας και της Σουηδίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Ανάληψη καθηκόντων της Επιτροπής υπό την προεδρία του Jacques Santer (1995-2000).

26 ΜΑΡΤΙΟΥ

Εναρξη ισχύος της σύμβασης του Schengen.

2 ΙΟΥΝΙΟΥ

Πρώτη συνεδρίαση της ομάδας μελέτης για τη διακυβερνητική διάσκεψη.

12 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ευρωπαϊκές συμφωνίες με την Ισπανία, τη Λετονία και τη Λιθουανία.

26 & 27 ΙΟΥΝΙΟΥ

Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις Κάνες

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Η καθιέρωση του έργου θα ωφελήσει πολλαπλώς τον ιδιωτικό τομέα. Ο περιορισμός των αβεβαιοτήτων και η βελτίωση της αξιοπιστίας της οικονομικής πολιτικής θα συμβάλλουν στην διαμόρφωση θετικών προσδοκιών και αποφάσεων σχετικά με την ανάληψη επενδύσεων και εξαγωγικών δραστηριοτήτων εκ μέρους των επιχειρήσεων.

Το EUR θα εκμηδενίσει το συναλλαγματικό κίνδυνο και το κόστος καλύψεώς του θα μειώσει επίσης το κόστος συναλλαγών που συνεπάγεται η διενέργεια συναλλαγών σε πολλά νομίσματα, ενώ θα βοηθήσει τις επιχειρήσεις να εκμεταλλευτούν τις οικονομίες κλίμακας. Τέλος, το EUR θα αποτελέσει ένα από τα κυριότερα μέσα συναλλαγών και αποθεματοποίησης πλούτου, με σημαντικές επιδράσεις στην ευημερία των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Οι σοβαρές αβεβαιότητες που συνεπάγονται οι συναλλαγές σε πολλά νομίσματα λειτουργούν ανασταλτικά στην ανάπτυξη του εξωτερικού εμπορίου.

Μελέτες διεθνών οργανισμών όπως π.χ. το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, έχουν δείξει ότι οι συναλλαγματικές αβεβαιότητες επιδρούν αρνητικά στην ανάπτυξη του διεθνούς εμπορίου. Το ενδεχόμενο μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο χρονικό διάστημα μεταξύ της συνάψεως μιας σύμβασης και της καταβολής του τμήματος αυξάνει την αβεβαιότητα και αποθαρρύνει το εξωτερικό εμπόριο, καθόσον μάλιστα η προστασία μέσω προθεσμιακών αγορών είναι χρονικά περιορισμένη και απευθύνεται κυρίως σε επιχειρήσεις μεγάλου μεγέθους. Επίσης η συναλλαγή σε διαφορετικά νομίσματα αυξάνει τις καθυστερήσεις στις διασυνοριακές πληρωμές και επιβαρύνει το κόστος των εμπλεκόμενων επιχειρήσεων.

Το ενδοκοινοτικό εμπόριο (εισαγωγές και εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών) ως ποσοστό του ΑΕΠ αυξήθηκε από 10% το 1960 σε 25% το 1995. Είναι χαρακτηριστικό ότι το ενδοκοινοτικό εμπόριο, ενώ το 1960 αντιπροσώπευε λιγότερο από το ήμισυ του συνολικού εξωτερικού εμπορίου, το 1995 ανήλθε σε

68%. Η ανοδική αυτή εξέλιξη ήταν το αποτέλεσμα της εντάξεως της Ελλάδος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το 1981, αλλά και της καταργήσεως των μέτρων προστασίας των εγχώριων προϊόντων στα μέσα της δεκαετίας του 1989 σε συνάρτηση με την παράλληλη μείωση της ανταγωνιστικότητας των ελληνικών προϊόντων. Το τελευταίο οδήγησε σε μια υπέρμετρη διόγκωση των εισαγωγών μας από την Ευρωπαϊκή Ένωση (από 8,9% του ΑΕΠ το 1980 σε 1,7% το 1995) και σε μια μάλλον ανεπαρκή επέκταση των εξαγωγών μας (από 5,2% του ΑΕΠ το 1980 σε 7,5% το 1995).

Η απάντηση στο αν θα επηρεασθεί ευνοϊκά η αποδοτικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων, είναι μάλλον καταφατική, διότι: Πρώτον, η καθιέρωση του EUR αναμένεται να αυξήσει την κερδοφορία των ελληνικών επιχειρήσεων καθώς θα περιορίσει το κόστος των συναλλαγών και συγκεκριμένα το κόστος μετατροπής νομισμάτων και προστασίας από το συναλλαγματικό κίνδυνο. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το κόστος αυτό για το σύνολο των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων ανέρχεται στο 0,5% του ΑΕΠ της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για την Ελλάδα μάλιστα και άλλες μικρές χώρες που τα εθνικά τους νομίσματα δεν χρησιμοποιούνται στις διεθνείς συναλλαγές, το κόστος προσεγγίζει το 1% των ΑΕΠ. Ο περιορισμός αυτού του κόστους, στο βαθμό που μετά την εισαγωγή του EUR ο συναλλαγματικός κίνδυνος και το κόστος μετατροπής νομισμάτων θα αφορούν μόνο εμπόριο με χώρες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα συντελέσει στην αύξηση της κερδοφορίας των επιχειρήσεων.

Δεύτερον, η αποδοτικότητα θα ενισχυθεί εφόσον οι ελληνικές επιχειρήσεις θα έχουν χαμηλότερο κόστος χρηματοδότησης. Στη σημερινή, εμπορικά ενοποιημένη αγορά οι Ελληνικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν υψηλότερο κόστος χρηματοδότησεως της Ευρωπαϊκής Ένωσης, γεγονός που τις θέτει εκ προοιμίου σε μειονεκτική θέση.

Η εισαγωγή του EUR θα τείνει να εξαλείψει τις διαφορές στο κόστος δανεισμού μεταξύ των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε ευρωπαϊκές χώρες. Πρέπει να σημειωθεί εδώ ότι η καθιέρωση του ενιαίου νομίσματος είναι ο μοναδικός τρόπος που εξισώνει πλήρως το κόστος δανεισμού χαρακτηριστικό

παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση του Βελγίου και του Λουξεμβούργου, κρατών που η νομισματική τους ένωση διαρκεί περισσότερο από 50 έτη. Στο τέλος της δεκαετίας του 1980, η δημοκρατία προσδοκίων ότι το Λουξεμβούργο "θα μπορούσε να μην ακολουθήσει τη μεταβολή της συναλλαγματικής ισοτιμίας του βελγικού φράγκου στα πλαίσια των επανευθυγραμμίσεων του Ευρωπαϊκού νομισματικού Συστήματος, έχει ως αποτέλεσμα τη διαφοροποίηση της προθεσμιακής τιμής των δύο νομισμάτων".

Όπως προκύπτει από εκλογικές αναλύσεις της ελληνικής οικονομίας, τα χρηματοοικονομικά έξοδα αντιπροσωπεύουν ένα υψηλό ποσοστό των μικτών κερδών των ελληνικών επιχειρήσεων την περίοδο 1989-95 στις βιομηχανικές επιχειρήσεις τα χρηματοοικονομικά έξοδα και τα καθαρά κέρδη ως ποσοστό των μικτών κερδών ήσαν περίπου 24% και 7% αντίστοιχα.

Στην ίδια περίοδο τα ονομαστικά επιτόκια χορηγήσεων στην Ελλάδα ήσαν υπερδιπλάσια του μέσου όρου των χωρών της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Από τη σύγκριση των ανωτέρω στοιχείων γίνεται αντιληπτό ότι η σχέση μεταξύ των ποσοστών χρηματοοικονομικών εξόδων και αποδοτικότητας μπορεί να αλλάξει, δραστικά με την εισαγωγή του EUR.

Το κόστος προέρχεται κυρίως από τις μεταβολές στις καθημερινές επιχειρηματικές διαδικασίες που θα υποστεί ο ιδιωτικός τομέας.

Ενδεικτικά αναφέρονται οι τροποποιήσεις των υφιστάμενων συμφωνιών και συμβολαίων που έχουν υπογραφεί, η μετατροπή λογιστικών συστημάτων και λογισμικών προγραμμάτων, οι αλλαγές που θα απαιτηθούν στο σύστημα διαχείρισεως διαθεσίμων και εξευρέσεως κεφαλαίων, η εκπαίδευση του προσωπικού και η ενημέρωση των πελατών και των προμηθευτών, καθώς και η μετατροπή των ταμειακών μηχανών και του διπλού συστήματος τιμολογήσεως των προϊόντων κατά τη διάρκεια της τελικής φάσεως του τρίτου σταδίου της ONE.

Έρευνες σε επιχειρήσεις έδειξαν ότι το κόστος προσαρμογής για μικρές επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι τρία άτομα θα είναι μικρό το κόστος αυτό θα

αυξάνεται όμως ανάλογα με το μέγεθος, την έκταση των διασυνοριακών δραστηριοτήτων και τον αριθμό των πελατών κάθε επιχείρησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το κόστος προσαρμογής και ο απαιτούμενος χρόνος προετοιμασίας για τις μικρές εμπορικές επιχειρήσεις εκτιμάται ότι θα φθάσει τις 100 χιλιάδες ECU και τους τρεις μήνες, ενώ θα ανέρχεται από 1,1 μέχρι 3 εκατομμύρια ECU και 3 έτη προετοιμασίας για τις εμπορικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις, ενώ για τις πολυεθνικές επιχειρήσεις το κόστος προσαρμογής εκτιμάται σε 2,2 εκατ. ECU με 2 έτη προετοιμασίας. Τέλος, επιχειρήσεις που ασχολούνται με την κατασκευή και εκμετάλλευση νομισματοδοκτικών μηχανών διαθέσεως προϊόντων θα χρειασθούν περίπου 3 μήνες, προετοιμασίας χωρίς ιδιαίτερα υψηλό κόστος.

Οι ευρωπαϊκές τράπεζες μπορούν να ωφεληθούν από τη διεύρυνση της ευρωπαϊκής χρηματοπιστωτικής αγοράς, εφόσον προχωρήσει η διαδικασία συγχωνεύσεως για την ενδυνάμωση της διεθνούς τους θέσεως. Η καθιέρωση, όμως τους ενιαίου νομίσματος συνεπάγεται και υψηλό κόστος.

Συγκεκριμένα εκτός από την οριστική απώλεια του ποσοστού των εσόδων τους που αντιπροσωπευθούν οι προμήθειες μετατροπής των ευρωπαϊκών νομισμάτων και η μείωση των περιθωρίων κέρδους, λόγω της ενδυναμώσεως του ανταγωνισμού, οι τράπεζες, από την ίδια τη φύση των εργασιών τους, θα βρεθούν στην πρώτη γραμμή της προετοιμασίας και προσαρμογής και αυτό διότι θα επωμισθούν όχι μόνο την ευθύνη της δικής τους προσαρμογής αλλά και την κύρια ευθύνη ενημέρωσης των πελατών τους.

Σημειώνεται ότι με την έναρξη του τρίτου σταδίου αρχίζει η λειτουργία του Διευρωπαϊκού Αυτοματοποιημένου ΣΥστήματος Διακανονισμών σε πραγματικό χρόνο TARGET το TARGET θα προσφέρει υπηρεσίες πληρωμών με ταχύτητα παρόμοια αυτής που προσφέρεται σε εθνικό επίπεδο. Θα επιτρέπει στους συμμετέχοντες στα εθνικά συστήματα να πραγματοποιούν εξίσου αποτελεσματικά εγχώριες και διασυνοριακές πληρωμές σε EUR.

Το TARGET επειδή εκτελεί διακανονισμό σε πραγματικό χρόνο, θα συμβάλλει στον περιορισμό των κινδύνων στα συστήματα πληρωμών της

Ευρωπαϊκής Ενώσεως και κατά συνέπεια θα ελαχιστοποιήσει το συστηματικό κίνδυνο και θα αυξήσει τον κύκλο εργασιών των εμπορικών τραπεζών.

Επισημαίνεται πάντως ότι υπάρχει το ενδεχόμενο αποκλεισμού από το TARGET των τραπεζικών ιδρυμάτων που εδρεύουν σε κράτη-μέλη, που δεν θα συμμετάσχουν εξ αρχής στην ONE.

Οι τράπεζες εξάλλου θα πρέπει έγκαιρα να αρχίσουν μια σειρά προπαρασκευαστικών εργασιών, οι οποίες συνεπάγονται σημαντικό κόστος. Για παράδειγμα θα απαιτηθούν σημαντικές δαπάνες για τις εξής προσαρμογές:

- Μετατροπή των λογαριασμών που συνδέονται με συναλλαγές με την κεντρική τράπεζα και τη διατραπεζική αγορά σε EUR.
- Επαναδιαπραγμάτευση και επαναδιαιώνιση συμβάσεων κυρίως σε τρίτες χώρες EUR.
- Μετατροπή σε EUR των μεγεθών που υποβάλλονται στις εποπτεύουσες αρχές.
- Μετατροπή δραχμικών λογαριασμών και των λογαριασμών συναλλάγματος σε EUR.
- Μετατροπή ιστορικών στοιχείων σε EUR.
- Μεταβολές στη διαχείριση χρεογράφων και γενικότερα του ενεργητικού, των τραπεζών, λόγω της εισαγωγής του EUR.
- Κόστος παράλληλης διακρατήσεως EUR και εθνικών νομισμάτων πριν την τελική φάση του τρίτου σταδίου.
- Προσαρμογή των συστημάτων πληροφορικής hardware και software.
- Προσαρμογή του πληροφοριακού συστήματος διοικήσεως.
- Μετατροπή των μηχανών ελέγχου γνησιότητας και μετατροπής ξένων νομισμάτων.
- Προσαρμογή των μέσων ηλεκτρονικής μεταφοράς κεφαλαίων ATM, και POS.
- Κόστος εκπαίδευσεως προσωπικού και ενημερώσεως πελατείας.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ομοσπονδίας των Ευρωπαϊκών Τραπεζών το συνολικό άμεσο κόστος προσαρμογής των τραπεζών θα επανέλθει περίπου σε 10

δης ECU ποσού που συνεπάγεται ετήσια αύξηση του λειτουργικού κόστους των τραπεζών κατά 1,5-2%. Εντούτοις, η αναγκαία προσαρμογή των Ευρωπαϊκών Τραπεζών και ο ταυτόχρονος εκσυγχρονισμός των συστημάτων τους, όπως και η ένταση του ανταγωνισμού, λόγω της καταργήσεως των εθνικών νομισμάτων, θα ισχυροποιήσει σημαντικά τη διεθνή τους ανταγωνιστικότητα.

Μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος μεταφέρει το βάρος προσαρμογής στον ιδιωτικό τομέα σε βαθμό που να υπάρχει αδυναμία μεταβολών στις συναλλαγματικές ισοτιμίες. Υπό μια έννοια αυτό είναι σωστό, αφού αλλαγές στην πραγματική συναλλαγματική ισοτιμία, δηλαδή στην ανταγωνιστικότητα μεταξύ των διαφόρων χωρών που συμμετέχουν στην Νομισματική Ένωση, μετά την εισαγωγή του ενιαίου νομίσματος θα είναι εφικτές μόνο μέσω μεταβολών στις σχετικές τιμές και την παραγωγικότητα. Αντιστοίχως η ανταγωνιστικότητα των εγχώριων επιχειρήσεων θα εξαρτάται από την δυνατότητά τους να βελτιώνουν την παραγωγικότητα και την ποιότητα των προϊόντων τους, καθώς και να συμπιέζουν το κόστος παραγωγής χωρίς να μπορούν να προβλέπουν σε διολίσθηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας.

Ωστόσο, το επιχείρημα περί αυξημένου κόστους προσαρμογής για τον ιδιωτικό τομέα μετά την εισαγωγή του EUR, παραβλέπει το γεγονός ότι ακόμα και αν οι μεταβολές στην ονομαστική συναλλαγματική ισοτιμία ήταν δυνατές μέσω μιας υποτιμήσεως ή διολισθήσεως η ισορροπία στο εμπορικό ισοζύγιο θα αποκαθίστατο μόνο μέσω προσαρμογών στις σχετικές τιμές. Η διεθνής εμπορία έχει δείξει ότι μεταβολές στη συναλλαγματική ισοτιμία στην καλύτερη περίπτωση διευκολύνουν μόνο βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα τη διαδικασία προσαρμογής των τιμών και των εισοδημάτων. πολλές φορές όμως οδηγούν σε ένα φαύλο κύκλο, διολισθήσεως και πληθωρισμού, η έξοδος από τον οποίο απαιτεί περισσότερο επώδυνες προσαρμογές για τον ιδιωτικό τομέα.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΟΛΙΤΕΣ

Ποιές θα είναι οι ωφέλειες για τους έλληνες επενδυτές αξιών από την ένταξη της χώρας μας στη ζώνη του EUR.

Οι ωφέλειες για τους επενδυτές αξιών θα είναι σημαντικές. κατά πρώτο λόγο το ενιαίο νόμισμα καθιστά την ευρωπαϊκή αγορά μια ευρύτατη περιοχή για ανάπτυξη επενδυτικών ευκαιριών, χωρίς συναλλαγματικό κίνδυνο ή κόστος για την κάλυψή του. Επιπρόσθετα η διεύρυνση της ευρωπαϊκής αγοράς μετοχικών αξιών ομολόγων και παράγωγων προϊόντων θα προκαλέσει, το ενδιαφέρον των ξένων επενδυτών, για την ευρωπαϊκή, κεφαλαιαγορά, λόγω του υψηλού βαθμού νομισματικής σταθερότητας που η ΟΝΕ συνεπάγεται. παράλληλα, η ενδυνάμωση των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών κέντρων και ο μεταξύ τους ανταγωνισμός θα ωφελήσει και το ελληνικό χρηματιστήριο. Σημειώνεται ότι η μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα θα είναι λιγότερο δαπανηρή για τα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια από ότι για τις τράπεζες, καθώς έχουν λιγότερους μικρούς πελάτες από τις τράπεζες και είναι γενικότερα οργανισμοί εθισμένοι στο ταχύ εκσυγχρονισμό και την εισαγωγή νέων τεχνολογιών. Αναφορικά με την αγορά χρεογράφων, η δημιουργία του EUR θα εξαφανίσει τις διαφορές των αποδόσεων που σχετίζονται με το συναλλαγματικό κίνδυνο, αλλά θα παραμείνουν αυτές που ενσωματώνουν το δανειοληπτικό κίνδυνο του κράτους-μέλους και την ασυμμετρία ρευστότητας.

Ωστόσο, και οι διαφορές αυτές θα τείνουν να εξαλειφθούν στο βαθμό που το κράτος μέλος ακολουθεί μια συνεπή δημοσιονομική διαχείριση. Για τους ελληνικούς κρατικούς τίτλους ειδικότερα, αυτό συνεπάγεται μείωση των επιτοκίων τους, καθότι, ένα τμήμα της διαφοράς των πραγματικών τους αποδόσεων σε σχέση με τους περισσότερους ξένους τίτλους οφείλεται στο συναλλαγματικό κίνδυνο.

Σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή εάν η χώρα μας βρεθεί για παρατεταμένο χρονικό διάστημα (π.χ. πέραν του 2000) εκτός ΟΝΕ υπάρχει το ενδεχόμενο φυγής από το εγχώριο νόμισμα και τοποθετήσεων κεφαλαίων σε αξίες

εκφρασμένες σε EUR με επίσημες συνέπειες για την ανάπτυξη της ελληνικής κεφαλαιοαγοράς.

Ποιά είναι τα πλεονεκτήματα του EUR στις συναλλαγές του απλού πολίτη. Ο πολίτης της ευρωπαϊκής ένωσης θα μπορεί μέσα να συγκρίνει τις τιμές στα διάφορα κράτη-μέλη χωρίς να πρέπει να κάνει συχνά δύσκολους υπολογισμούς, οι οποίοι αφορούν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες, καθώς όλες οι τιμές και οι μισθοί θα εκφράζονται σε EUR. Παράλληλα, δεν θα χάνονται στα ταξίδια στο εξωτερικό σημαντικά ποσά σε συναλλαγματικές προμήθειες που εισπράττονται σήμερα από τις συναλλαγές των επιμέρους εθνικών νομισμάτων με άλλα.

Πως θα επωφεληθούν τα υφιστάμενα δάνεια (στεγαστικά, κεφάλαια κινήσεων, καταναλωτικά κλπ.) μετά την ημερομηνία εισαγωγής του EUR σε φυσική μορφή.

Η αντικατάσταση των εθνικών νομισμάτων από το EUR δεν θα επηρεάσει τη νομιμότητα των συμβάσεων. Το εκφρασμένο σε εθνικό νόμισμα ποσό θα μετατρέπεται σε EUR με την ισοτιμία που θα ορισθεί την 1^η Ιανουαρίου 1999. Στην περίπτωση χρεογράφων και δανείων σταθερού επιτοκίου, όλα τα συμβόλαια σε ECU θα μετατραπούν σε EUR από 1-1-1999 ενώ εκείνα σε εθνικό νόμισμα το αργότερο μέχρι την 1-1-12002. Η αντικατάσταση των νομισμάτων δεν θα μεταβάλλει το σταθερό επιτόκιο που οφείλει να καταβάλλει ο οφειλέτης στα δάνεια αυτά, εκτός αν η σύμβαση προβλέπει διαφορετικά, μέχρι την επερχόμενη ημερομηνία επαναπροσδιορισμού των επιτοκίων, ενώ η αποπληρωμή του δανείου θα γίνεται υποχρεωτικά σε EUR. Βεβαίως, όσο πλησιάζουμε προς την ημερομηνία εισαγωγής του EUR, οι δανειακές συμβάσεις θα λαμβάνουν υπόψη την αλλαγή που έρχεται και συνεπώς το πρόβλημα θα είναι μάλλον περιορισμένο σε έκταση.

Τι θα γίνει με τα ασφαλιστήρια συμβόλαια.

Το ίδιο που θα γίνει για τα δάνεια.

Δηλαδή, σε κάποια στιγμή θα γίνει η μετατροπή σε EUR χωρίς να μεταβάλλεται η αξία των συμβολαίων.

Από εκείνη τη στιγμή και μετά, τα ασφαλιστήρια θα πληρώνονται σε EUR και οι συμφωνηθείσες αποζημιώσεις σε εθνικό νόμισμα. Θα καταβάλλονται επίσης σε EUR.

ΠΘΑΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΝΟΜΙΣΜΑΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ

Πόσο σημαντικό είναι να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα μεταβάσεως προς το ενιαίο νόμισμα;

Είναι πολύ σημαντικό στο βαθμό που μία αναβολή της ενάρξεως της Νομισματικής Ενώσεως και η επιμήκυνση της μεταβατικής περιόδου εγκυμονούν σημαντικούς κινδύνους που μπορεί να φθάσουν έως και τη ματαίωση της ONE. Οποιαδήποτε αναβολή μπορεί να οδηγήσει σε συναλλαγματικές και νομισματικές αναστατώσεις, που θα ανακόψουν την ήδη επιτευχθείσα σύγκλιση, με αποτέλεσμα η ικανοποίηση των προϋποθέσεων για τη Νομισματική Ένωση να γίνει περισσότερο, δύσκολη. Ασφαλώς αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να λάβει χώρα παραβίαση των κριτηρίων σύγκλισης ή εσπευσμένη μετάβαση στο ενιαίο νόμισμα. Κάτι τέτοιο, όπως προαναφέρθηκε θα οδηγήσει τελικά σε εκτροχιασμό του όλου σχεδίου.

Ήδη πάντως οι αγορές προεξοφλούν την έγκαιρη έναρξη της ONE, γεγονός που εκδηλώνεται με μετατοπίσεις κεφαλαίων από το μάρκο και άλλα ασθενέστερα νομίσματα με υψηλότερη απόδοση, για την εξασφάλιση υψηλότερων αποδόσεων εν όψη της συγκλίσεως των αποδόσεων προς ένα ενιαίο (αλλά χαμηλότερο λόγω ONE ευρωπαϊκό επίπεδο). Βεβαίως, προεξοφλώντας την ONE οι αγορές βοηθούν και την έλευσή της, αφού οι μετατοπίσεις κεφαλαίων τείνουν να εξαλείψουν τις διαφορές επιτοκίων που επικρατούν.

Ποιοι είναι οι βασικοί κίνδυνοι που μπορεί να εμφανισθούν; Αν και η διαδικασία εισαγωγής του ενιαίου νομίσματος έχει ανακοινωθεί με σαφήνεια, υπάρχουν ορισμένα χρονικά σημεία στα οποία πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή διότι εγκυμονούν κινδύνους χρηματοπιστωτικής αστάθειας. Αν και το

χρονοδιάγραμμα του τρίτου σταδίου περιλαμβάνει ασφαλιστικές δικλείδες που θα λειτουργήσουν αποτρεπτικά στην ανάπτυξη κερδοσκοπικών τάσεων, υπάρχουν ορισμένα μεταβατικά διαστήματα που ευνοούν τη διαμόρφωση τέτοιων φαινομένων, όπως το διάστημα από τις αρχές του 1998 (όταν αποφασισθεί ποιές χώρες θα προχωρήσουν στο τρίτο στάδιο) ως την 1^η Ιανουαρίου 1999 (όταν θα ανακοινωθούν οι σταθερές ισοτιμίες των νομισμάτων που θα συμμετέχουν στο σύστημα). Αν οι αρχές θεωρήσουν ότι οι ισοτιμίες που θα ισχύουν στα μέσα του 1998 θα είναι διαφορετικές από εκείνες που ισχύουν στις αρχές του 1999, τότε θα προβούν σε αναπροσαρμογές χαρτοφυλακίων, με προφανείς συνέπειες για τη νομισματική σταθερότητα.

Ποιοί κίνδυνοι προκύπτουν για την ελληνική οικονομία από τη μη ικανοποίηση των κριτηρίων συγκλίσεων;

Η χώρα μας, μη ικανοποιώντας εγκαίρως τα κριτήρια του Μάαστριχτ, είναι σχεδόν βέβαιο ότι δεν θα συμμετέχει από την αρχή στην ΟΝΕ. Λόγω, όμως προόδου στον τομέα της συγκλίσεως και λόγω συμμετοχής, της στο αναθεωρημένο Μηχανισμό Συναλλαγματικών Ισοτιμιών είναι δυνατόν να θεωρηθεί από τις αγορές ως οιονεί συμμετέχουσα προεξοφλώντας, δηλαδή τη συμμετοχή της σε μεταγενέστερο στάδιο.

Τότε, με την έναρξη της Νομισματικής Ένωσης την 1-1-1999 μπορεί να δημιουργηθούν συνθήκες περαιτέρω συμπίεσης της διαφοράς επιτοκίων υπέρ της δραχμής, πράγμα που θα έχει ευνοϊκά αποτελέσματα για την ελληνική οικονομία.

Απεναντίας, εάν κατά τη διάρκεια του 1998 η σύγκλιση της ελληνικής οικονομίας θεωρηθεί από τις αγορές ανεπαρκής και εκτιμηθεί ότι η χώρα μας δεν έχει πιθανότητα να συμμετάσχει στο ενιαίο νόμισμα και μετά το 2002, τότε με την επιλογή των κρατών-μελών που θα συμμετάσχουν στον αρχικό πάγωμα της Νομισματικής Ένωσης, είναι πιθανόν να σημειωθεί απότομο άλμα στα ελληνικά επιτόκια, με αποτέλεσμα να επιδεινωθούν τα δημόσια ελλείμματα και να απομακρυνθεί έτσι περαιτέρω από τη διαδικασία συγκλίσεως η Οικονομία μας.

Επιπλέον, εάν η Ελλάδα δεν συμμετάσχει εξ αρχής στη Νομισματική Ένωση δεν θα αντιπροσωπεύεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και συνεπώς δεν θα έχει λόγο στις αποφάσεις της.

Έτσι, δεν θα μπορεί να συμμετάσχει στη χάραξη της νομισματικής πολιτικής και να επηρεάζει ουσιαστικά τους ευρωπαϊκούς προσανατολισμούς της οικονομικής πολιτικής, με ενδεχόμενο το σχηματισμό ενός πλέγματος αποφάσεων και δεδομένων, που πιθανόν να μην συμβαδίζουν με τα ειδικότερα εθνικά τους συμφέροντα.

Η πρόοδος που έχει σημειωθεί τα τελευταία χρόνια στην ελληνική οικονομία σε ορισμένους δείκτες της ονομαστικής συγκλίσεως δεν επιτρέπουν εφησυχασμό, εφόσον οι αποκλίσεις παραμένουν μεγάλες. Κατά συνέπεια η χώρα μας οφείλει να εκτείνει τις προσπάθειες προς την κατεύθυνση της περαιτέρω μείωσης των μακροοικονομικών ανισορροπιών αλλά και προς τη δημιουργία των κατάλληλων προϋποθέσεων για οικονομική ανάπτυξη.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ - Η ΣΥΝΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΑΑΣΤΙΧΤ, μετάφραση - προσαρμογή κειμένου: Γιώργος Κολυβάς.
2. ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
3. ΤΑ ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
4. Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΓΟΡΑ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
5. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟ ΠΑΚΕΤΟ ΝΤΕΛΟΡ, Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Αντιπροσωπεία στην Ελλάδα.
6. ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
7. ΔΕΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ, Pascal Fontaine.
8. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΚΑΙ Η ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥΣ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΟΝ 21^ο ΑΙΩΝΑ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
9. Η ΠΟΡΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟ EUR ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ.
10. ΕΛΛΑΔΑ - ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
11. ΚΕΙΜΕΝΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΕΛ.ΚΕ.ΠΑ.
12. Περιοδικό "MANAGER", τεύχος Απρ. '94.
13. Εφημερίδα "ΤΟ ΒΗΜΑ της Κυριακής".
14. Εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ", αφιέρωμα στην Ο.Ν.Ε.